

T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

82360

“I. SINIF TATİL KÖYLERİNDEKİ SPORTİF REKREASYON/ANİMASYON
PROGRAMLARI, TESİSLERİ VE UYGULAMALARI”

(Muğla Bölgesi Örneği)

82360

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özcan SAYGIN

Yrd.Doç. Dr. Yakup Akif AFYON

TEMMUZ - 1999

MUĞLA

TC. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

“I. SINIF TATİL KÖYLERİNDEKİ SPORTİF REKREASYON/ANİMASYON
PROGRAMLARI, TESİSLERİ VE UYGULAMALARI”
(Muğla Bölgesi Örneği)

Özcan SAYGIN

Sosyal Bilimler Enstitüsünce

“Yüksek Lisans”

Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih :

Tezin Sözlü Savunma Tarihi :

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Yakup Akif AFYON

Jüri Üyesi :

Jüri Üyesi :

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ömer GÜRKAN

TEMMUZ - 1999

MUĞLA

TUTANAK

Muğla Üniversitesi.....Enstitüsünün/...../.....
tarih vesayılı toplantısında oluşturulan jüri, Eğitim – Öğretim Yönetmeliğinin
..... maddesine göre,Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi
.....`ın
.....
adlı tezi incelemiş ve aday/...../..... tarihinde saat.....'da jüri önünde tez
savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra
dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim
dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin.....
olduğunaile karar verildi.

Tez Danışmanı

Üye

Üye

Üye

Üye

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “I. Sınıf Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Programları, Tesisleri ve Uygulamaları” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Özcan SAYGIN

ÖNSÖZ

21.yüzyıla girerken değişen dünya ile birlikte tatil yapma anlayışında ve bakışında değişimler olmuştur.

Turistler için yalnızca dinlenmek, yatma-yeme-içme, tarihi yerleri görme, güneşlenme gibi fonksiyonlar yeterli değildir. Bunların dışında turistler tatillerini değişik rekreasyonel aktivitelerle geçirip eğlenmek ve daha önceki spor alışkanlıklarını sürdürmek istemektedirler⁽⁴⁸⁾.

Kitle turizminin yaygın olduğu günümüzde, tatil köyleri, basit, sade, bungalow tipi evler bulunduran, konaklama, yeme içme ve aktif – pasif rekreasyon ihtiyaçlarına cevap verebilen dinlendirici turistik tesislerdir. Bunların en önemli yanı toplu turizme veya kitle turizmine hizmet edebilecek nitelikte işletmeler olmalarıdır. Bu bakımdan turizm ve rekreasyon ilişkileri dolayısıyla yüksek kapasiteli bu tesisler oldukça önem kazanmaktadır⁽¹⁵⁾.

Tatil köylerinde yer alan rekreasyon ve animasyon aktivitelerinin yeri programların tercih sırası ve nedenleri tatil köyünün imkanlarına, gelen turistlerin milliyetlerine, yaşlarına göre değişiklikler gösterir. Genel sıralamada sportif rekreasyon / animasyon aktiviteleri ile gösteri ve eğlence animasyon programları ilk iki sırayı almaktadır. Animasyon sabit ve değişken yatırımlar gözönüne alındığında yüksek değerlerde işletme bütçesinde yer aldığı gözlenir. Animasyonun ekonomik getirilerinin işletme bütçesindeki yükü hafifletici olumlu etkileri söz konusudur⁽⁴⁸⁾.

Bu çalışmanın sonucunda, sportif rekreasyon programlarının, tesislerinin ve uygulamalarının incelenmesi bu alandaki eksikliklerin ortaya konması rekreasyon program sorumlularına, spor animatörlerine, tatil köyleri işletmelerine ve dolayısıyla Türk turizmine ve Muğla turizmine yarar sağlayacağı inancı taşınmaktadır.

Araştırma beş bölüm olarak planlanmıştır. Birinci bölümde, giriş, problem, alt problemler, sayıltılar, sınırlılıklar ve tanımlar sunulmuştur.

İkinci bölümde; turizm, rekreasyon, animasyon, animatörler ve tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde, araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, veri toplama araçlarına, anket formlarının hazırlanmasına ve verilerin çözümlenmesi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde; rekreasyon/animasyon program sorumlularına, spor animatörlerine ve programa katılan yabancı turistlere uygulanan anket sonuçlarından elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Beşinci bölümde; Elde edilen bulgular yorumlanmış ve yapılan diğer araştırmalarla karşılaştırmalar yapılarak öneriler getirilmiştir.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde değerli yardımlarını esirgemeyen başta tez danışman hocam Yrd.Doç.Dr. Yakup Akif AFYON'a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca tez çalışmalarım esnasında yardımlarından dolayı Doç.Dr. Erdal ZORBA'ya, Yrd.Doç.Dr. Hacalet MOLLAOĞULLARI'na, Yrd.Doç.Dr. İzzet GÖRGÜN'e, Yrd.Doç. Dr. Sebahattin DENİZ'e, Doç.Dr.Suat KARAKÜÇÜK'e, Yrd.Doç.Dr.Burhan ÇUMRALIGİL'e, Öğr.Gör.Sinan NALÇACI'ya, Okt. İbrahim ERDEMİR'e, Okt.Recep KÜRKÇÜ'ye, Okt. Gönül KELEŞ'e, Arş.Gör. Fatih HAZAR'a, Arş.Gör. Rabiye YAMAN'a, Müberra ve Ali SAYGIN'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	IV
SUMMARY.....	VII
TABLolar LİSTESİ	VIII
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Problem.....	4
1.1.1 Alt Problemler	4
1.2 Sayılıtlar.....	4
1.3 Sınırlılıklar.....	4
1.4 Araştırmanın Amacı.....	5
1.5 Araştırmanın Önemi.....	5
1.6 Tanımlar.....	6
2. LİTERATÜR BİLGİ.....	8
2.1 Turizm, Rekreasyon ve Animasyon İlişkileri	8
2.1.1 Turizm.....	8
2.1.1.1 Turizmin Önemi.....	11
2.1.1.2 Türk Turizmi.....	12
2.1.1.3 Muğla Turizmi.....	14
2.1.2 Rekreasyon	15
2.1.3 Animasyon.....	18
2.1.4 Rekreasyon – Turizm - Animasyon İlişkileri	20
2.1.4.1 Rekreasyon ve Turizm İlişkisi.....	21
2.1.4.2 Animasyon ve Turizm İlişkisi.....	23
2.2 Rekreasyon ve Animasyon Uygulamaları.....	24
2.2.1 Rekreasyonun Sınıflandırılması.....	24

2.2.1.1 Açık Mekan Rekreasyonu.....	24
2.2.1.2 Kapalı Mekan Rekreasyonu.....	24
2.2.2 Rekreasyon Plan ve Programı.....	24
2.2.3 Animasyonun Sınıflandırılması.....	27
2.2.3.1 Sportif Aktiviteler ve Oyunlar.....	27
2.2.3.2 Sosyo-Kültürel Aktiviteler.....	30
2.2.3.3 Yaratıcı El İşi Aktiviteleri.....	30
2.2.3.4 Sağlık Turizmi Tesislerindeki Aktiviteler.....	30
2.2.4 Animasyon Plan ve Programı.....	31
2.2.5 Animasyon Uygulayıcılarının Görev ve Nitelikleri.....	33
2.2.6 Rekreasyon ve Animasyon Aktiviteleri Arasındaki İlişki.....	37
2.2.7 Rekreasyonel Sporun Turizmdeki Önemi	38
2.3 Konaklama Tesislerinde Sportif Animasyon Uygulamaları.....	40
2.3.1 Tatil Köylerinde Sportif Animasyon Alanları.....	41
2.3.1.1 Spor Alanları.....	41
2.3.1.1.1 Su Sporları Alanları.....	41
2.3.1.1.2 Kara Sporları Alanları.....	42
2.3.2 Tatil Köylerinde Sportif Animasyon Aktiviteleri.....	42
2.3.2.1 Su Sporları Animasyon Aktiviteleri.....	42
2.3.2.2 Kara Sporları Animasyon Aktiviteleri	43
3. MATERYAL – METOT.....	45
3.1 Araştırma Modeli.....	45
3.2 Evren.....	45
3.3 Örneklem.....	45
3.4 Veri Toplama Araçları.....	45
3.5 Anket Formlarının Hazırlanması	45
3.6 Verilerin Çözümlemesi.....	46

4. BULGULAR.....	47
4.1 Rekreasyon/Animasyon Program Sorumluları İle İlgili Bulgular	47
4.2 Spor Animatörleri İle İlgili Bulgular.....	59
4.3 Yabancı Turistler İle İlgili Bulgular.....	64
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	73
KAYNAKLAR.....	87
EKLER.....	94
Ek 1 Rekreasyon/Animasyon Program Sorumluları İle İlgili Anket Formu.....	94
Ek 2 Spor Animatörleri İle İlgili Anket Formu.....	98
Ek 3 Yabancı Turistler İle İlgili Anket Formu.....	100
Ek 4 Yabancı Turistler İle İlgili İngilizce Anket Formu.....	104
ÖZGEÇMİŞ.....	107

ÖZET

Tatil köyleri sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinin yoğun bir şekilde uygulandığı konaklama tesisleridir.

Muğla Bölgesi I. sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon programları, tesisleri ve uygulamalarının incelenmesi bu araştırmanın temelini oluşturmuştur.

I. sınıf tatil köylerindeki rekreasyon/animasyon program sorumlularına, spor animatörlerine ve yabancı turistlere amaca uygun anketler hazırlanmış ve dağıtılmıştır.

Cevaplar değerlendirildiğinde şu bulgular ortaya çıkmıştır.

1- I.sınıf tatil köyleri sportif tesisler ve malzemeler, programlar ve uygulamalar bakımından memnun edicidir.

2- Rekreasyon/animasyon program sorumluları rekreasyonla ilgili eğitim alırken, spor animatörleri bu konuda yeterli seviyede eğitilmiş değildir. Her iki grubun eğitimleri informaldır ve üniversite düzeyinde rekreasyon ile ilgili eğitim almamışlardır.

3- Yabancı turistler ise beklentilerine cevap alabilmişler ve memnun kalmışlardır.

SUMMARY

Holiday villages are resorts where there are many common sportive recreation/animation activities.

The main objective of this study is to collect information about the sportive recreation/animation programmes, facilities and activities in first class holiday villages in Muğla region.

Three questionnaires were distributed to the heads of the recreation/animation programmes, to the sports animators and to the tourists from different countries.

After the answers were evaluated,

1-The first class holiday villages were found to have satisfactory sportive facilities and equipment, also good programmes and activities.

2- While the heads of the recreation/animation programmes were found to have enough education about recreation, sports animators were found not to have. But their education about recreation and sportive recreation/animation was informal education, not a university degree.

3- On the other hand, foreign tourists expressed satisfactions about their expectations.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Yaşlara Göre Dağılımları	47
Tablo 2 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	47
Tablo 3 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Uyruklarına Göre Dağılımları.....	48
Tablo 4 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Esas Meslekleri Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları.....	48
Tablo 5 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Bildikleri Yabancı Dillere Göre Dağılımları.....	48
Tablo 6 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları.....	49
Tablo 7 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Rekreatyon İlgili Eğitim Alıp Almadıklarına Göre Dağılımları.....	49
Tablo 8 Cevabı Evet Olan Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Eğitimi Nerede Aldıklarına Göre Dağılımları.....	50
Tablo 9 Rekreatyon/Animasyon Program Sorumlularının Kaç Yıldır Bu Görevde Çalıştıklarına Göre Dağılımları.....	50

Tablo 10 Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/ Animasyon Amaçlı Tesislerin Dağılımları.....	51
Tablo 11 Tatil Köyünde Sunulan Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinin Dağılımları	52
Tablo 12 Tatil Köylerinde Sunulan Kara Sporları Aktivitelerinin Dağılımları	53
Tablo 13 Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinin Sıklığına Göre Dağılımları	54
Tablo 14 Sportif Rekreasyon/Animasyon Programında Nelerin Yer Alacağına Kimlerin Karar Verdiğine Göre Dağılımlar	54
Tablo 15 Sportif Rekreasyon/Animasyonda Yer Alan Faaliyetlerin Neler Olacağını Belirlemede Hangi Faktörlerin Etkili Olduğu İle İlgili Dağılımlar	55
Tablo 16 Sportif Rekreasyon/Animasyon Programlarının Niteliğine Göre Dağılımlar	55
Tablo 17 Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Sunulduktan Sonra Bir Değerlendirme Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar	56
Tablo 18 Cevap Evet İse Nasıl Bir Değerlendirme Yapıldığına Göre Dağılımlar.....	56
Tablo 19 Değerlendirme Yapıldıktan Sonra Gerekli Olan Düzeltilmelerin Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar	57

Tablo 20 En Fazla Katılım Sağlanan Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri İle İlgili Dağılımlar.....	57
Tablo 21 Tatil Köyünüzdeki Animatörlerin Sayılarına Göre Dağılımları	57
Tablo 22 Spor Animatörlerinin Yaşlara Göre Dağılımları	59
Tablo 23 Spor Animatörlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	59
Tablo 24 Spor Animatörlerinin Uyruklarına Göre Dağılımları.....	59
Tablo 25 Spor Animatörlerinin Esas Meslekleri Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları.....	60
Tablo 26 Spor Animatörlerinin Bildikleri Yabancı Dillere Göre Dağılımları.....	60
Tablo 27 Spor Animatörlerinin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları.....	61
Tablo 28 Spor Animatörlerinin Sportif Rekreasyon/Animasyonla İlgili Eğitim Alıp Almadıklarına Göre Dağılımları.....	61
Tablo 29 Cevabınız Evet Olan Spor Animatörlerinin Eğitimi Nerede Aldıklarına Göre Dağılımları.....	61
Tablo 30 Spor Animatörlerinin Kaç Yıldır Bu Görevde Çalıştıklarına Göre Dağılımları.....	62

Tablo 31 Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesisler Ve Malzemelerin Yeterli Olup Olmadığına Göre Dağılımları	62
Tablo 32 Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Uygulandıktan Sonra Bir Değerlendirme Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar	62
Tablo 33 Cevabı Evet Olanların Nasıl Bir Değerlendirme Yaptıklarına Göre Dağılımları.....	63
Tablo 34 Değerlendirme Yapıldıktan Sonra Gerekli Olan Düzeltmelerin Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar	63
Tablo 35 Turistlerin Yaşlarına Göre Dağılımları	64
Tablo 36 Turistlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	64
Tablo 37 Turistlerin Ülkelerine Göre Dağılımları	64
Tablo 38 Turistlerin Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılıp Katılmadıklarına Göre Dağılımları	65
Tablo 39 Turistlerin Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılımlarına Göre Dağılımları	65
Tablo 40 Turistlerin Kara Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılıp Katılmadıklarına Göre Dağılımları	66
Tablo 41 Turistlerin Kara Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılımlarına Göre Dağılımları.....	67

Tablo 42 Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinden Memnun Olma Durumlarına Göre Dağılımları.....	68
Tablo 43 Turistlerin Memnun Olma Nedenlerine Göre Dağılımları	68
Tablo 44 Turistlerin Memnun Olmama ve Kısmen Memnun Olma Nedenlerine Göre Dağılımları.....	69
Tablo 45 Turistlerin Beklediği Sportif Aktivitelerin Programda Yer Alıp Almadığına Göre Dağılımları	69
Tablo 46 Turistlerin Beklediği Ancak Programda Yer Almayan Aktivitelere Göre Dağılımları	70
Tablo 47 Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesis Ve Malzemeleri Yeterli Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları	70
Tablo 48 Turistlerin Spor Animatörlerini Başarılı Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları.....	70
Tablo 49 Turistlerin Spor Animatörlerinin İletişim Kurmada Başarılı Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları	71
Tablo 50 Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Yapılmadan Önce Kendilerine Danışılıp Danışılmadığına Göre Dağılımları	71
Tablo 51 Turistlerin Başarı İle Sunulmuş Bir Sportif Rekreasyon /Animasyon Programının Ülkemizi Tekrar Seçmesinde Etkili Olup Olamayacağına Göre Dağılımları	72

Tablo 52 Turistlerin Başarılı Bir Sportif Rekreasyon /Animasyon Programından Sonra Kalış Sürelerini Uzatmayı Düşünüp Düşünemeyeceklerine Göre Dağılımları.....	72
--	----

1. GİRİŞ

Bilimsel ve teknik yönden ortaya çıkan gelişmelerin endüstriyel alandaki etkileri sonucu, fiziksel çevrede büyük değişikliklere yol açmaktadır. Endüstrileşme ve şehirleşme hareketlerinin süratli temposu etkisinde zaman faktörü açık mekanları yok etmekte, tabiatı bozmakla şehirler yeşil mekandan tamamen koparak insan yaşayışı için özellikle biyolojik anlamda yetersiz bir çevre haline gelmektedir. Bunun yanısıra, insan vücudu, biyolojik rahatsızlıklara çok kısa sürede, herhangi bir şekilde tepki gösterirken ruhsal büyümede meydana gelen rahatsızlıklara, tepki uzun dönemde ve iş işten geçtikten sonra ortaya çıkmakta ve de tedavisi mümkün olmayabilmektedir.

Endüstrileşme ve şehirleşmeyle birlikte gelen bütün bu olumsuz faktörler ve güçlükler ruhsal hayatı sarsar, insanlar taş yığınları arasında kalarak tabiattan uzaklaşır, ve nihayet mutsuz ve dengesiz bir toplum yaratır.

Günümüzde insan, içinde bulunduğu fiziksel ortamın baskısından zaman zaman kurtulmak isteyen, süratli ve zevkli mekan değişikliklerinden hoşlanan ve buna şiddetle ihtiyaç hisseden anlayışa sahiptir. Günümüzün mekan değişmelerinde, insanların serbest zamanlarını seyahat ederek zevkli ve faydalı bir şekilde kıymetlendirme şekli olarak turizm büyük bir önem kazanmıştır ⁽¹⁵⁾.

Çağımızda bacasız sanayi olarak da isimlendirilen turizm, globalleşme – küreselleşme süreçlerinin hızlanması ve ülkeler arası sınır beraberliklerinin artmasına paralel olarak, teknolojik gelişmelerinde kazandırdığı ivmenin olumlu etkisi ile giderek daha geniş kapsama ve etkinliğine sahip olmaktadır. Turizmin pek çok ülkenin eğitim kurumlarında ders olarak öğretilmesi bu nedene dayalıdır. Çünkü, turizm gelirleri hemen her ülke açısından verimliliği yüksek, getirisine nazaran değişken harcamaları düşük bir sektördür ⁽¹¹⁾.

Turizm bir ülkenin tabii kaynak ve insan yapısı imkanlarının başka ülke insanların istifadesine sunulması neticesinde ülkenin ekonomik hayatına önemli katkıda bulunan ticari karakterli bir olaydır.

Rekreasyon ise özellikle gelişmiş ülkelerde ülke insanının sosyal refahına katkıda bulunmak ve yaşantısının kalitesini arttırmak amaçlarına yönelik olarak programlanan mahiyet olarak da kamu karakterli olduğu kabul edilen uygulamaları içermektedir.

Diğer bir ifadeyse rekreasyon bir ülke insanının sosyal refahına, turizm ise ekonomik hayatına katkıda bulunmak suretiyle, sonuç olarak iki farklı yönden mutluluklarına katkıda bulunmaktadır⁽⁶⁾.

Özü itibarıyla turizm serbest zamanları değerlendirmekle ilgili rekreasyon aktivitelerinin yarattığı sosyal, kültürel ve ekonomik bir olaydır. Turizm hareketi, sadece kum, deniz ve güneş olarak değerlendirilemez, turist gittiği ülkede, değişik ve ilgi çekici olayları bulabileceği, zevk alabileceği çeşitli rekreasyon aktiviteleri istemektedir. Ruhsal sıkıntılardan sıyrılıp, ruhen ve bedenen güçlenmek isteyen turist, gittiği yabancı çevrede bu imkanları görmek ve yararlanmak ister⁽¹⁵⁾.

Türkiye zengin tarih ve kültür mirasının yanı sıra doğal değerler açısından da büyük bir zenginlik ve çeşitlilik göstermektedir. Kimi yerde kumsal, kimi yerde ormanlarla bezenmiş dantel gibi kıyıları ile Türkiye çok yönlü bir zenginlik sergilemektedir⁽⁴⁵⁾.

Gelişen Türk turizminin en başında gelen bölgelerinden biride Muğla bölgesidir. 1.124 km uzunluğundaki doğa harikası kıyı şeridinde sahip Muğla ilinin yüzölçümünün % 67'sini kaplayan ormanları, tarihi kalıntıları, iklimi ve Türk kültürünün belirgin özelliklerini koruyan örf ve gelenekleriyle emsalsiz bir turizm potansiyeline sahiptir⁽⁴⁴⁾.

Turizme hizmet eden bölgemizde tatil köyleri sahip oldukları mekanlar itibarı ile su sporları ve kara sporları, rekreasyon faaliyetlerinde, zengin bir çeşitlilik içinde sunma imkanına sahip olması bakımından çok önemli konaklama tesisleridir.

Zihinsel ve bedenen yorulan insanların dinlenmek için daha sakin, doğa ile bütünleşmiş ve eğlendirici ortama olan özlem tatil köylerinin önemine hayatiyet kazandırmaktadır ^(15.48).

Tatil köylerine değişik ülke ve kültürlerden çok sayıda turist gelmektedir. Gelen turistlerin ülkesel kültür ve değer farklılıkları ile bireysel alışkanlıklardaki değişiklikler ortaya kompleks bir turist tüketici tipini çıkarmaktadır.

Bu kompleks yapıdaki turist gurubun tatil köyü yaşamını renklendirebilecek spor animasyonu ve sportif rekreasyonel programlar ancak uzman animatörler tarafından uygulanabilir. Dolayısıyla spor animasyonu konusunun derin bir uzmanlık alanına gereksinimi ortaya çıkar. Bu nedenle tatil köylerinde spor animasyonu uygulayacak ve sonuçtan başarı elde edecek spor animatörleri kullanılmak durumundadır ⁽⁴⁸⁾.

Tatil köylerindeki rekreasyon ve animasyon aktivitelerinin temelini eğitilmiş, uzmanlaşmış animatörler gerektiren beden eğitimi ve spor aktivitelerinin oluşturması ve konunun daha önce bilimsel bir çalışmada ele yeterince alınmaması ve yeni bir konu olması araştırmacıyı, I. sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon programları, tesisleri ve uygulamaları konusunda araştırmaya yöneltmiştir.

1.1 Problem; Muğla bölgesi I. sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon programlarının, tesislerinin ve uygulamalarının incelenmesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.1.1 Alt Problemler;

1- Sportif rekreasyon/animasyon tesislerinin ve malzemelerinin yeterlilik durumları nasıldır?

2-Rekreasyon/animasyon program sorumlularının mesleki eğitim düzeyleri nedir?

3- Spor animatörlerinin sayıları, eğitim düzeyleri ve aktiviteleri uygulamadaki başarıları nedir?

4- I. sınıf tatil köylerinde sunulan su ve kara sporları rekreasyon/animasyon aktiviteleri nelerdir?

5-Sportif rekreasyon/animasyon programını kimler oluşturuyor ve programı oluşturmada etkili olan faktörler nelerdir?

6-Sportif rekreasyon/animasyon programının niteliği ve uygulama sıklığı nedir?

7-Sportif rekreasyon/animasyon programlarının değerlendirilmesi ve düzeltilmesi ne şekilde yapılıyor?

8-Yabancı turistlerin sportif rekreasyon aktivitelerine katılımları, beklentileri ve memnuniyetleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

9-Başarılı bir sportif rekreasyon programının turistlerin ülkemizi tekrar seçmesine ve tatil köyündeki kalış süresini uzatmasına etkisi nedir?

1.2 Sayıtlar;

1- Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının araştırmanın amacına hizmet ettiği varsayılmıştır.

2- Bu araştırmaya katılan Muğla bölgesi I. Sınıf tatil köyü yöneticileri, rekreasyon programı sorumlusu, spor animatörleri ve yabancı turistler anket sorularına doğru cevap verdikleri varsayılmıştır.

3- Araştırmanın örnekleminin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

1.3 Sınırlılıklar;

- 1- Bu araştırma, Muğla ilindeki I. Sınıf tatil köyleri ile,
- 2- Muğla Bölgesi I. Sınıf Tatil Köylerinin rekreasyon/animasyon program sorumluları, spor animatörleri ve tesislerdeki sportif rekreasyon aktivitelerine katılan yabancı turistler ile,
- 3- 15 Haziran 1999 – 15 Temmuz 1999 tarihleri esnasında tesislerdeki turistlere uygulanan anketler ile sınırlıdır.

1.4 Araştırmanın Amacı; Muğla bölgesi 1. sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon programlarının içeriğini ve uygulamalarını, sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesislerin tespitini, rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin eğitim seviyelerini, sayılarını, programa katılan yabancı turistlerin memnuniyet düzeylerini ortaya koymaktır.

1.5 Araştırmanın Önemi; Bu araştırma Muğla Bölgesi 1. sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon aktivitelerini, rekreasyon/animasyon sorumlularının ve spor animatörlerinin mesleki eğitimlerinin yeterliliği, program oluşturmada ve sunmada başarılarını, tesis ve malzeme bakımından 1. sınıf tatil köylerinin yeterli olup olmadığını, sportif rekreasyon programına katılan yabancı turistlerin beklenti ve memnuniyetlerini ortaya çıkarması açısından önemlidir.

Yapılacak tespit eksikliklerin giderilmesi ve daha zengin program ve hizmet sunmak bakımından önemlidir. Benzer araştırmalar diğer konaklama tesislerinde ve turizmin yoğun olduğu diğer illerde de tekrarlanırsa ülkemiz turizmi açısından değerli sonuçlar elde edilebilir

Araştırmadan elde edilen verilerin ayrıca tatil köyü işletmelerine, rekreasyon sorumlularına, spor animatörlerine ve Muğla ile Türk turizmine katkıda bulunulacağı umulmaktadır.

1.6 Tanımlar;

Turizm; Bayer ⁽⁸⁾ turizmi, genel olarak devamlı yaşanan yer dışında tüketici olarak, tatil – dinlenme - eğlenme gibi ihtiyaçların giderilmesi amacı ile yapılan seyahat ve geçici konaklama hareketleri olarak tanımlarken, Akoğlu para kazanma amacına dayanmayan ve devamlı kalış şekline dönmek şartıyla, yer yabancılarının bir yerde konaklamalarından ve bir yere seyahatlerinden doğan olay ve ilişkilerin bütünü olarak tanımlamışlardır ⁽³⁾ .

Turist; Sengin' e ⁽⁴²⁾ göre turist para kazanmak amacı olmaksızın, dinlenmek ve eğlenmek için ya da kültürel, bilimsel, sportif, idari, diplomatik, dinsel, sağlık ve benzeri nedenlerle devamlı olarak yaşadığı oturduğu yerlerden geçici olarak ayrılan ve tüketici olarak belirli bir süre seyahat edip devamlı kalış şekline dönüşmeyen, kaldığı yerden tekrar ikamet yerine dönen kimsedir.

Ürger ⁽⁵⁴⁾ ise turisti boş zamanlarını değerlendirmek amacıyla özgür bir ortam içinde, turizm bakımından cazibe arzeden yerlere seyahat eden, orada konaklayan, seyahat ve konaklamadan doğan ihtiyaçlarını mali gücüyle oranlı olarak karşılamaya çalışan, geleneklerine bağlı ve rahatına düşkün insanlar olarak tanımlamaktadırlar.

Rekreasyon; Rekreasyon, bireyin istediği bir uğraş ile zevk ve doyum sağlamak amacı ile boş zamanını değerlendirmesidir. Yani boş zamanda yapılan her hangi bir etkinlik veya etkinliklerdir. Bu etkinlikler bireysel olduğu gibi grupla da olabilir ⁽³³⁾ .

Bir başka tanımlamada ise: kişiyi hayata bağlayan dinlendirici, eğlendirici, meşgul edici veya zevk verici olay ve eylemleri yapmak veya bu etkinliklere katılmak suretiyle ruhen ve bedenen bir canlılığı elde etmektir ⁽⁹⁾ .

Animasyon; Dar anlamda animasyon, konaklama tesislerinde ve çevresinde gerçekleştirilen faaliyetlerdir ⁽²⁸⁾ .

Evliyaoğlu' da animasyonu, konaklama merkezlerinin sahip olduğu açık ve kapalı yer dinlenme (rekreasyon) kaynaklarının düzenlenerek tümünün turistlerin hizmetlerine sunulması şeklinde ifade etmektedir ⁽²¹⁾ .

Animatör; Hazar animatörü, turistlere animasyon programlarını hazırlayan ve uygulayan kişi olarak belirtirken ⁽²⁶⁾ , Tezel animatörleri, turistleri harekete geçirerek onların anlamlı, yaratıcı, zevkli bir tatil yapmalarını sağlaması gereken kişi olarak tanımlamaktadır ⁽⁴⁸⁾ .

Tatil Köyleri; Tatil köyleri, büyük yerleşme merkezlerinden uzakta, kara, deniz veya hava yolu ile bağlantısı olan doğal güzellikler yada arkeolojik değerler yakınında kurulmuş rahat bir konaklama yanında eğlence ve spor hizmetlerinin de sağlandığı en az 60 odalı konaklama tesisleridir ⁽⁴²⁾ . Yerleşme özellikleri, yapı, tesisat donatımı, dekorasyon ve servis yönlerinden üstün özellikler gösteren, ek olarak; eğlence, spor imkanları, alakart servis veren lokanta, hamam, sauna ve çocuk yuvası bulunan tatil köyleri birinci sınıf tatil köyü, diğerleri ise ikinci sınıf tatil köyü olarak sınıflandırılır ^(42, 51) .

2. LİTERATÜR BİLGİ

2.1 Turizm, Rekreasyon Ve Animasyon İlişkileri

2.1.1 Turizm

Turizm, özünde eğlenme ve zevk amacı olan ve belirli bir paranın ve zamanın kullanılması veya dinlenmek ve tatil geçirmek amacıyla geziye çıkmaktır ⁽³⁷⁾ . Yani turizm, boş zamanların belirli bir biçimde değerlendirilmesi hareketidir. Ancak tüm eğlenme, dinlenme gibi boş zamanları değerlendirme faaliyetleri, turizm kapsama içerisine girmemektedir ^(7,31) .

Turizmin içinde boş zaman ve rekreasyon kavramının yer aldığı tanımlarda yapılmaktadır. Bu açıdan Zedek turizmi; piknik, seyahat ve bir yerin yabancısı olan şahısların kaldıkları yerde devamlı veya geçici, asli kazanç amacına yönelik faaliyette bulunmamaları şartıyla konaklamalar ile ilgili olarak, boş zaman değerlendirilmesi, insanlararası karşılaşmaların teşviki, yenilenmesi, korunması aynı şekilde bilgilerini aktarma imkanlarından yararlanılması aynı yönlerinin de etkisi altındaki iktisadi, toplumsal, hissi ilişkilerin ve olayların bütünü olarak tanımlamıştır ⁽³¹⁾ .

Turizmin tanımı ve belirleyici özellikleri dikkate alındığında: eğlenme ve dinlenme amacıyla yapılan kısa süreli seyahatler, sağlık ve hava değişimi için yapılan geçici yer değiştirmeler, spor, sanat ve kültür etkinliklerine katılmak veya izlemek amacına yönelik seyahatler, inceleme ve araştırma gezileri, dinsel açıdan kutsal sayılan beldeleri ziyaretler, kongre veya bir toplantı nedeniyle toplu veya tek olarak yapılan geziler ve iş seyahatleri turizm olayının içinde sayılmaktadır ⁽⁷⁾ .

Yüzyıllarca önce başlayan turizm hareketleri günümüz modern dünyasında yeni biçimler, yeni anlayışlar, yeni yöntemler kazanmıştır. Turizm bugün bir sanayi dalı olarak adlandırılmakta ve bu alandaki bütün işlemleri kapsayan çok yönlü bir kavram olarak kabul edilmektedir.

Turizmin çeşitlerine gelince;

Turistik olay ve ilişkilerin oluştuğu yere göre turizm ikiye ayrılır;

a) İç Turizm

b) Dış Turizm

a) İç Turizm; Bir ülkede oturan kişilerin kendi ülkesi içinde turizm amacıyla yaptıkları turistik gezilere iç turizm denir.

b) Dış Turizm; Bir ülkede oturan insanların turizm amacıyla başka bir ülkeye seyahat etmesine dış turizm denir. Bu amaçla seyahat eden kişiye de yabancı turist denir.

Ekonomik değer bakımından dış turizm ikiye ayrılır;

a) Aktif Dış Turizm (Gelir Turizmi)

b) Pasif Dış Turizm (Gider Turizmi)

a) Aktif Dış Turizm; Bir ülkede oturan kişilerin, kendi ülkeleri dışında, yani yabancı ülkelerde turistik amaçlarla seyahat etmeleri nedeniyle meydana gelen olay ve ilişkilerin tümüne denir.

b) Pasif Dış Turizm; Bir ülkede oturan kişilerin kendi ülkeleri dışında turistik amaçla seyahat etmeleridir ⁽⁴²⁾.

İnsanları turistik hareketlere ve faaliyetlere yönelten iç ve dış faktörler vardır. İç faktörler; iş, merak, din, kültür-egitim-öğretim, milli kültür, dinlenme ve eğlenme, spor, sağlık, snobizm (başkalarına özenme), dost ve akraba ziyareti, toplantılara katılmadır. Dış faktörler ise; tanıtma-reklam ve propaganda, yeni turistik bölgelerdir ⁽⁵²⁾.

Turizmin öznesini oluşturan turist, para kazanma amacı olmaksızın, dinlenmek eğlenmek ya da kültürel, bilimsel, sportif, idari, diplomatik, dinsel, sağlık ve benzeri nedenlerle, oturduğu yer dışına geçici olarak çıkan ve tüketici olarak belirli bir süre seyahat ettikten sonra, yeniden yerleşim yerine dönen kimseye denir ⁽⁴⁹⁾.

Turist, turizmin tanımındaki özelliklere uygun olarak, belirtilen nedenlerin etkisi ile belirli bir süre için seyahat eden, ziyaret ettiği yerde yirmidört saatten fazla kalan veya ülkenin bir konaklama tesisinde en az bir geceleme yapan, mali gücü, zamanı ve

maddi kapasitesi sınırlı olan, rahatına düşkün, geleneklerini koruyan, temizlik ve kendine uygun konfor arayan, maceraperest olmayan insandır.

Uluslar arası bir ölçü içinde yabancı turist ve benzeri kavramların tanımlarını da aşağıdaki gibi yapabiliriz.

a) Yabancı Turist; Sürekli konaklama yerinin bulunduğu ülkeden başka bir ülkeye, iş, aile ziyareti, merak, din, kültür, eğitim ve öğretim, spor, dinlenme, eğlence, dost ve akraba ziyareti nedenleri ile seyahat eden, her çeşit toplantılara (dini, politik vb) katılmak üzere giden, gittiği ülkede 24 saatten fazla süre ile kalan veya ülkenin konaklama tesislerinde en az bir geceleme yapan kişidir.

b) Yabancı Ziyaretçi; Bir ülkeye gelen ve konaklama süresi 24 saati aşan veya 24 saatten az olan tüm yabancı kişilerdir.

c) Yabancı "Ekskürsiyonist" (Günü Birlikçi – Transit Yolcu); Gittiği ülkede 24 saatten daha az kalan veya ülkenin konaklama tesisinde bir geceleme yapmayan, seyahat eden kişidir.

d) Turist Olmayan Yabancılar; Bir ülkeye birbirinden farklı nedenlerle gelen (göçebe, mülteci, konsolosluk temsilcisi, yabancı diplomatlar vs.) ancak turist ve günübirlikçi kabul edilmeyen yabancılardır.

Turistlerin özelliklerini genel olarak şöyle sıralayabiliriz.

a) Turist, daha öncede belirtilen nedenlerle, geçici bir süre için evinden, yöresinden veya yurdundan ayrılmış bir kişidir ve gittiği yerden son derece memnun olarak dönmek ister.

b) Turist geldiği yerde para harcadığı için, bu paranın karşılığını mutlaka fazlasıyla görmek ister.

c) Turist bir bakıma, dünyanın en hassas insanlarından biridir. Kolay kolay memnun olmayabilir. Çok kolay hadise çıkartabilir. Kendi evinde bile sahip olmadığı rahatlığı sizden bekler.

d) Turistlerin çoğu macera peşinde de değildir. Her işinin rast gitmesini bekler. Aksamalar onu çok rahatsız eder.

e) Turistin zamanı çok değerlidir. En az zamanda en çok yer görmek, en çok faydayı elde etmek, yeterince eğlenmek ve dinlenmek ister.

f) Turist alışkanlıklarına ve geleneklerine bağlı olduğu için alışkanlıklarına bağlıdır. Bu alışkanlıklara ters düşülmemelidir.

g) Turist oldukça alıngandır. Çabuk küser gider ve bir daha da gelmeyebilir.

Turistler için sayılabilecek bu özellikleri göz önünde bulundurarak şöyle bir tanımlama yapmak da mümkündür. “Turist, ülkemiz, beldemiz, kuruluşumuz ve çıkarlarımız için, mutlaka memnun etmemiz gereken konuğumuzdur”⁽¹⁾.

Yarcan ülkemize gelen yabancı turistlerin Türkiye’yi ziyaret nedenleri olarak şunları bildirmektedir⁽⁵⁷⁾.

Ziyaret Amacı	%
Eğlence – Dinlence	83.4
İş ve Toplantı	7.6
Arkadaş – Akraba Ziyareti	3.6
Çalışma – Öğrenim	2.1
Diğer	3.3

2.1.1.1 Turizmin Önemi

Dünyada önemi sürekli artan ve günümüzde büyük boyutlara ulaşan turizm, insanların fiziksel, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarına doğrudan ve dolaylı olarak, belli bir süre için cevap verebilen en etkili faaliyetlerden biridir.

Ülkelerin, uluslararası, turizmden daha fazla pay elde etmek için çaba harcamalarının temel sebebi, bir yandan turizmin milli ekonominin gelişmesine, diğer yandan toplumsal refah düzeyinin yükselmesine yaptığı büyük katkılardır. Bu sebeple, ulusal ve uluslararası düzeydeki turizm düzeydeki turizm, ekonomiyi, kültürü ve

toplumu geniş boyutlarda etkileyerek, beraberinde ülkeye çok yönlü yararlar sağlamaktadır⁽⁵²⁾.

Turizm birçok ülke için önemli bir ekonomik etkinliktir. 1995 yılında uluslar arası turizme katılanlar 567 milyon kişidir ve toplam tutara havayolu ulaşım harcamaları katılmaksızın, turizm gelirleri yaklaşık 372 milyar dolardır⁽⁵⁶⁾.

İç turizm akımları ve harcamaları da göz önüne alınırsa turizmin oldukça önemli bir ekonomik etkinlik olduğu görülür. İç ve uluslar arası turizm harcamaları toplam olarak dünyadaki gelirin yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Uluslararası ticaret harcamalarının yaklaşık %7'sini oluşturan turizm harcamaları dış ticaretin en önemli kalemlerindedir⁽²⁰⁾.

2.1.1.2 Türk Turizmi

Günümüzde artık seyahat endüstrisi olarak tanımlanan turizmin dünya ekonomisi içindeki payı verilerle belirlenmiştir. Dünya bankası, IMF, Dünya Turizm Örgütü, Dünya Ticaret Örgütü ve OECD'nin çeşitli sektörlerinin dünya ekonomisi içindeki yerini belirlemek amacıyla yaptıkları ortak çalışmaya göre seyahat endüstrisi 500 milyar dolarlık bir hacim ile dünyanın en büyük 3. Sektörü olduğu bildirilmiştir. Söz konusu çalışma için yapılan araştırmaya göre 1997 yılı itibarıyla dünyanın en büyük hacme sahip sektörü 900 milyar dolarla sermaye mal ve araçları sektörü geliyor. Bunu 600 milyar dolarlık hacmi ile iletişim, telekom hizmetleri izliyor. Seyahat endüstrisi de bu iki dev sektörün hemen ardından geliyor⁽²⁷⁾.

Dünyada en hızlı gelişen sektörlerden biri olan turizmin hacmi, son 40 yılda, yıllık ortalama % 7.4' lük bir ivme ile artmıştır. Gelecekte de süreceği beklenen bu gelişmenin temelindeki nedenler,

- 1- Yükselen refah-seyahat ayrılabilen gelirin artışı,
- 2- Ulaşım olanaklarının gelişmesi- insanların mobilitesinin artması
- 3- Ücretli izin sürelerinin uzaması,

4- Yeni ülkeleri, kültürleri tanıma, kentsel alanlardan kaçma, doğa ile bütünleşme, iş hayatının yarattığı gerilimlerden kaçma özlemlerinin güçlenmesidir.

Ülkemizde de, turizm yatırımlarına verilen önem ve dış dünyadaki tanıtım çabaları sonucu turizm yatırımlarına verilen önem ve dış dünyadaki tanıtım çabaları sonucu turizm sektöründe çarpıcı gelişmeler sağlanmış, dünya turizmi pastasından alınan pay giderek artmıştır.

1981` de dünya turizm gelirleri 104.3 milyar dolar olarak ifade edilirken Türkiye 381 milyon dolarlık geliri ile pastadan %0.4`lük pay alıyordu. Yani dünyada turizm için harcanan her bin doların ancak dört doları ülkemize geliyordu.

1985`e gelindiğinde dünya turizm harcamaları 116.1 milyar doları bulurken, Türkiye`nin döviz girdilerinin 1.5 milyar olması sonucu bu pay büyük bir sıçrama ile %1.3`e çıkmıştır. Sonraki yıllarda da dünya turizmindeki gelişmelere paralel bir gelişme göstermiş ve 1995 sonu itibarı ile 372 milyar dolarlık dünya turizm geliri içerisindeki payı 5 milyar dolarla %1.3 olarak gerçekleştirilmiştir.

Turizm faaliyetlerine katılanların sayısı ile ilgili olarak da benzeri oranlara rastlanmaktadır. Türkiye 1981 de yaklaşık 290 milyon kişinin katıldığı dünya turizm hareketlerinden 1.4 milyon kişilik bir turist girişi ile % 0.5`lik bir pay alabilmişti. Bu pay büyüyerek 1990 da %1.2`ye, 1995 te ise 7.7 milyon turist girişi ile %1.4 e yükselmiştir.

Turizmin özel önem taşıyan sektörler arasında sayılmasına bağlı olarak sağlanan ayrıcalıklı teşvikler, turizm yatırımlarını özendirici olmuş ve 1982`de 63.000 olan belgeli yatak kapasitemizde önemli artışlar gerçekleşmiş ve 1996 itibarı ile 860.000 sayısına ulaşmıştır.

Sadece işletmeci – yatırımcı düzeyinde kalmayan bu genişleme turizm sektörünün en önemli halkalarından biri olan, seyahat acentaları sayısında da görülmüş ve 1982’de 320 olan acenta sayısı, 1997 yılı itibarı ile 2727’ye ulaşmıştır.

1996 yılı sonunda ülkemize OECD ülkelerinden 5.199.000, Doğu Avrupa ülkelerinden 2.220.000, Asya ülkelerinden 1.008.000 ve diğer ülkelerden 188.000 toplam olarak da 8.614.000 yabancı ziyaretçi gelmiştir.

Türkiye’ye hava yolu ile 6.239.925, kara yolu ile 1.360.328, tren ile 91.929, deniz yolu ile 921.903 ziyaretçi giriş yapmıştır (Toplam 8.614.085).

Ülkemize gelen ziyaretçilerin seyahat amaçlarına göre dağılımında 1. amaç olarak tatil, 2. amaç olarak da akraba-arkadaş ziyareti görülmektedir. Dini, eğitim, kamu hizmeti ve diğer amaçlarla da ülkemize ziyaretçiler gelmektedir.

Turizm gelirlerinin Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payı; 1980’de %0.6, 1990’ da %2.1 ve 1996’da %3.2’dir ⁽⁴⁵⁾.

2.1.1.3 Muğla Turizmi

Muğla gelişen Türk turizminin nirengi taşlarından en belirgin olanıdır. 1.124 km uzunluğundaki doğa harikası kıyı şeridinde sahip Muğla ilinin yüzölçümünün % 67’sini kaplayan ormanları, tarihi kalıntıları, iklimi ve Türk kültürünün belirgin özelliklerini koruyan örf ve gelenekleriyle emsalsiz bir turizm potansiyeline sahiptir.

Muğla’da 343 turistik işletme belgeli tesiste 49.854, 411 yatırım belgeli olup inşaatı devam eden ve açık tesiste 69.263, 1585 belediye denetimli konaklama tesisinde 59.175, 1284 bakanlık belgeli yatta (69 yat işletmesi) 13.273 toplam 191.565 yatak potansiyeli bulunmaktadır.

Toplam 372 (A grubu 350, B grubu 10, C grubu 12) adet seyahat acentası görev yapmaktadır. Bu sayı 1997 yılında 293'tür.

1998 yılında toplam 14.469 yat (7.347 yerli, 7.122 yabancı) gelmiştir.

Muğla'ya gelen turist sayısı 1993'te 678.340 iken 1997 yılında deniz ve hava yoluyla gelen turist sayısı 1.466.138'dir.1998 yılında hudut kapılarından ilimize toplam 1.768.777 turist girişi olmuştur. Geçen yıla oranla % 20.6'lık bir artış gerçekleşmiştir.

Aylara göre ise Muğla bölgesine 1997 ve 1998 verileri itibarı ile en çok turistler Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül' de gelmektedirler.

Muğla ve yöresine 1997 yılında gelen yabancı turistlerce bankalarda toplam 486.396.149 dolar bozdurulurken bu rakam 1998 yılında 653.684.117 dolar olarak gerçekleşmiştir (Bu kayıtlar; bankalarda, PTT işletme gişelerinde bozdurulan döviz miktarlarıdır. Döviz büroları ve diğer işletmelerde bozdurulan dövizler kayıtlarımıza intikal etmemektedir).

İlimiz genelinde 10 adet 5 yıldızlı otel, 16 adet 4 yıldızlı otel, 18 adet 1. sınıf tatil köyü, 5 adet 2. sınıf tatil köyü mevcuttur⁽⁴⁴⁾ .

2.1.2 Rekreasyon

Rekreasyon, insanların yaşamlarında yapması zorunlu olan (örneğin; yemek yemek, uyumak. çalışmak v.b.) durumlar dışında kalan serbest zamanda uygulanan aktivitelerdir. Toplumların kültürel ahlâki ve inançsal gelişimi büyük oranda serbest zaman kullanım şekline bağlıdır.

Rekreasyon, boş zaman içinde ve onunla ilişkili eylem yada önceden planlanmış bir hareketsizlik anlamına gelen serbest durgunluğu da içeren eylemlerin tamamıdır.

Rekreasyon, boş zamanda yapılır. İş değildir. Kâr gayesi taşımaz, Rekreasyonda kişi gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinliklerde bulunur. Rekreasyon faaliyeti kişisel ve toplumsal fayda sağlar⁽¹³⁾.

İnsanların dinlenme ve eğlenme gereksinimleri boş zamanların değerlendirilmesiyle karşılanarak, onların hayatla bağları güçlenmiş ve mutlu kılınmış olur. Boş zamanlarını iyi değerlendiren kişi sağlıklı bir kişilik geliştirmiş olur. Toplumdaki bireylerde çeşitli duymalara yol açar . Bunlar;

a- Başarma Zevki : Boş zamanlarda yaptığı şey bireyde bir şeyi başarma zevkini yaşatır. Çocuğun kumda oynarken yaptığı bir kale, ressamın yaptığı resim, müzisyenin bestelediği bir yapıt gibi.

b- Arkadaşlık, Dostluk Kurma : Boş zamanı değerlendirme biçimleri, grupsal nitelikte olduğu için birlikte olma, arkadaşlık ve işbirliği imkanları sağlar.

c- Macera (Yeni deneyimler edinme arzusu) : Özellikle çocukların yeni bilgiler edinmesi, yeni deneyimler kazanması onu yetişkin yaşama hazırlar. Himalaya Dağlarına tırmanan, uzayı keşfeden insanların çabaları bu arzudandır.

d- Başarı Duygusu : Bir çok insan iş hayatında elde edemediği başarıyı boş zaman etkinlikleriyle elde etmiştir. Özellikle yarışma niteliğindeki sportif oyunlarda olduğu gibi.

e- Fiziksel Sağlamlık : Çocuğun oyunu sürekli fiziksel eylemi ile karakterize edilir. Boş zaman faaliyetleri çocuğun motor gelişimi ve daha iyi koordinasyonu için fırsat sağlar.

f- Zihinsel Güçleri Kullanma : Bazı insanlara da zihinsel etkinliklere yol açtığı için bu tür faaliyetlere katılır. Bu husus form, münazara, tartışma, satranç, tabiattaki incelemeler gibi etkinlikler.

g- Duygusal Deneyim : Etkinlik katılan bireye duygusal bir cevap verir. Bir şampiyonluk mücadelesi, bir dedektif romanı okuyan kimse, kayak yapan bir sporcu, paraşütle atlayan bir sporcu duygusal cevapların güzel örnekleridir.

h- Güzellikten Hoşlanma : Evrensel güzellik sevgisi bu etkinliklerde ifadesini bulur. Manzaraların güzelliği, bahçeler, el sanatları, mimari güzellikler, şiir, sahne dekorundaki güzellikler vs. gibi.

ı- Hizmet Duygusu : Birey katıldığı etkinliklerde aynı zamanda bir de hizmet vermektedir. Grup liderinin oyun alanlarına yetiştirdiği çocukların geliştiğini görmesi ona büyük bir haz verir. Lider de bundan dolayı bir doyuma ulaşmış olur.

j- Dinlenme : Boş zaman etkinlikleriyle birey aynı zamanda dinlenir.

Heyecanlı ve sıkıntılı geçen bir çalışma gününün ardından yapılan herhangi bir etkinlik insanı dinlendirecek yeni bir güne daha iyi başlamasını sağlar ⁽⁴⁶⁾.

Rekreasyonun özellikleri ise şu şekilde sıralayabiliriz;

1- Rekreasyon faaliyetinin seçimi gönüllü olmalı: Kişi rekreasyon faaliyetine hiç bir zorlama olmadan kendisi katılır. Onun için kişiye çok seçenekler sunulmalıdır. Örneğin; bir beden eğitimi öğretmeni öğrencilerin kendi uzmanlık alanı olan basketbol oynamalarını düşünmemelidir. Öğrencilere farklı spor branşlarını seçmelerine imkan vermelidir.

2- Faaliyetlere devam zorunluluğu bulunmamalıdır: Bazı kişileri devam zorunluluğu sıkabilir. Onun için biraz esnek olunmalıdır.

3- Rekreasyon boş zamanda yapılır: Normal mesai saatlerinde rekreasyon faaliyetine girişilmemelidir.

4- Yaş ve cinsiyet ayırımı gözetilmemelidir: insanlar arasında bir sınırlama yapılmamalıdır.

5- İnsiyatif kişiye bırakılmalıdır: Kişinin uyamayacağı yönetmelik ve politikalar izlenmemelidir.

6- Rekreasyon faaliyetleri her alan ve iklim şartlarına uyarlanmalıdır: Rekreasyon faaliyetleri esnek olmalıdır.

7- Rekreasyon bir faaliyeti gerektirir: Faaliyet güzel sanatlar, el sanatları veya çeşitli spor dallarından oluşabilmektedir.

8- Rekreasyon çok çeşitli faaliyetler içerir: Rekreasyon tek bir eylem çeşidi değildir. Rekreasyonel faaliyet çeşitlerinden oluşan bir yaşam biçimidir.

9- Rekreasyon haz ve neşe sağlayan bir faaliyettir: Kişi bu tür faaliyetlere katılmak suretiyle mutluluk duyar.

10- Rekreasyon evrensel olarak uygulanmaktadır: Rekreasyon bütün insanlar için ayrı lisanı oluşturmaktadır (46, 24, 29, 38, 35, 40).

2.1.3 Animasyon

Animasyon bir seyahati hoşla gidecek hale getirmeye ve ilginç kılmaya yarayan herşeydir. Huzurlu bir ortam değişik ilgi odakları, çekici bir çevre, turistik kullanımlara açık tesisler, insanların beklentilerine uygun eğlenceler, insanlarla ilişki kurma, kişiliği ve yaratıcılığı geliştiren imkanlar animasyonun kapsamı içindedir. Animasyon faaliyetlerinin işlevleri;

- Dinlenme
- Rahatlama
- Eğlenceler ve oyalanmalar
- İnsanın kişiliğini geliştirmesidir (58).

En sık rastlanan animasyon öğeleri ise şunlardır;

- Düzenlenmiş ziyaret ve gezintiler
- Sportif faaliyetler
- Plaj oyunları
- Gösteriler
- Defile, festival

- Sergiler, fuarlar
- Müzik ve benzeri faaliyetlerdir ⁽⁵⁰⁾ .

Konaklama yerlerinde, yatak odaları, yataklar, banyolar, koltuklar, sandalyeler, masalar, lokantalar, kafeteryalar, dinlenme salonları ne kadar lüks ve konforlu olursa olsun, turist için bugünkü turizm anlayışına göre, yeterli sayılmamaktadır. Çünkü turist yiyip içtikten sonra yatıp uyuyan bir yolcu değildir. Konu yalnız yiyip içmek ve uyumak olsaydı, turist bunu kendi oturduğu yerde, evinde de yapabilirdi, Bu amaçla yapılan bir gezi ancak ve yalnız fiziki bir dinlenmeyi gerçekleştirebilirdi. Halbuki şehirde sıkıntılı ve bunalımlı bir yaşantı içinde olan turist, fiziki yorgunluğundan başka, sosyal, kültürel ve psikolojik yorgunlukları başta olmak üzere daha bir çok problemini halletmek suretiyle dinlenebilmesi amaçlamaktadır. Bu bakımdan konaklama merkezlerinde bugün, turistin normal yeme, içme ve yatma fonksiyonlarını karşılayan tesisler yanında ve onlara paralel olarak animasyona da gerekli önem verilmektedir.

Animasyon, bugün oldukça az bilinen ve çeşitli yorumlara yol açan bir çalışma biçimi olan, fakat bir tatilin neşeli, canlı, hareketli ve ilginç geçmesi için her olanağı sağlayan bir eylem türüdür. Eğlence özellikle çalışanların eğlenmesi, son zamanlarda çok önemli bir konu olarak ele alınmış bulunmaktadır.

1967 yılında Birleşmiş Milletler' in (çağdaş sanayi toplumlarında çalışanların eğlenceleri) hakkındaki seminerinde eğlence zamanlarının, ulusların ve bireylerin yaşama biçimini etkileyen temel faktörler arasına girdiği önemle vurgulanmıştır. Eğlencelerdeki dikkat çekici gelişme, insanların yaşamında köklü değişikliklere yol açmakta ve yeni bir uygarlık yaratılmasına yönelmektedir.

Animasyon bir geziyi hoş gidecek duruma getirmeye ve ilginç kılmaya yarayan her şey ile ilgilidir. Değişik ilgi odakları rahat huzurlu ve çekici bir ortam kullanışlı tesisler, turistin istediği eğlenceler, insanlarla ilişki kurma ve kişiliği geliştirme gibi olanak ve amaçlarla bunalımı ve sıkıntıları yok etmeyi amaçlar.

Animasyonun gelişiminde, gelişimi üzerinde etkisi olan çeşitli unsurların envanterinde en önemlileri şunlardır.

- a) Doğal Çekicilikler:
- b) Kültürel Nitelikli Çekicilikler
- c) Teknik Kaynaklar
- d) Bölgesel Ya da Yerel Planda Şimdiki Halde Mevcut Olan Ya da

Gerçekleştirilebilecek Olan Eğlence Hizmetleri

- e) Çeşitli Tesis ve Hizmetler
- f) Yerel Halk ve Elde Bulunan İş Gücü
- g) Mali Kaynaklar

Animasyon turiste canlılık yaratır. Turistin eğlenerek bazı faaliyetleri gerçekleştirmesine, bu suretle onun dinlenmesine, kişiliğinin gelişmesine yardım eder. Diğer turistlerle tanışıp çevresinin genişlemesine neden olur. Bu bakımdan günümüzde animasyon turizmin çok aranan bir unsuru, konaklama tesislerinin vazgeçilmez bir parçası durumuna gelmiştir.

Ancak animasyon konusunda şu nokta gözden uzak tutulmamalıdır. Bütün bu eğlendirici faaliyetler içinde turist uzman, işini bilir bir rehber, bir yol gösterici istemektedir. Bu bakımdan eğlendirici ve canlandırıcı faaliyetlerin uzman kişiler tarafından organize edilerek gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu gereklilikte gittikçe daha çok önem kazanmakta ve bir zorunluluk halini almaktadır⁽²¹⁾.

2.1.4 Rekreasyon – Turizm – Animasyon İlişkileri

Turizm ve rekreasyon genel olarak insanların hayat kalitesini artırarak, tatmin düzeylerin etkilemektedir. Dolayısıyla rekreasyon ile turizm arasında ortak bir yaşam ilişkisi ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, rekreasyon ve turizm arasındaki ilişki ve etkileşimler giderek artan bir ilgiyle araştırma konusu yapılmaktadır.

Rekreasyon faaliyetlerindeki sınırlılık yetersizlik veya programların zenginliği, turizmi direk olarak olumlu yada olumsuz etkilemektedir. Turizmin temel özelliklerinden bir olan konaklama veya turistin kalış süresi, turizmin özellikle ekonomik yönünü oluşturmaktadır. Bunun için turistin kalış süresini uzatmak, ülkeye çok sayıda turist gelmesini sağlayıcı çalışmalar yapmak kadar önem taşımaktadır.

Turistin kalış süresini uzatmak rekreasyon faaliyetlerinin zenginliğine ve programların uygunluğuna bağlı olmaktadır. Elbette, turiste sunulan rekreatif faaliyet çeşitliliği de turist tek başına kalış süresi üzerinde yeterli etkiyi sağlamayabilir. Bu nedenle, diğer faktörlerle beraber turisti oyalayacak, meşgul edecek, onun zevk almasını sağlayacak faaliyetler, eğlenceler, ilişkiler içerisine çekebilecek animasyon organizasyonları da gereklidir. Animasyon' da turist aktivitelere katılabilmesini sağlamak için teşvik unsurları vardır. Faaliyetler cazibeli yönleriyle hizmete, kullanıma sunulur. Turistin bu faaliyetlerle daha iyi imkanlardan yararlanmaları ve rekreasyon faaliyetleri arasında pasif ve olumsuz olarak nitelendirilen birçok faaliyeti de yaparak eğlenmeleri amaçlanır. Yani animasyonda, rekreasyonda olduğu gibi kişinin içinde eğitim amacıyla bulunan gönüllü katılım söz konusu olmamakta, yalnız kişinin cezbedilerek faaliyetlerin içine çekilmeleri söz konusu olmaktadır. Nitekim, rekreasyon faaliyetlerinin her çeşidi animasyon hizmetlerinin sunulmasında yararlanılmaktadır⁽⁴⁰⁾.

2.1.4.1 Rekreasyon ve Turizm İlişkisi

Dinlenme, eğlenme ve gelişme özellikleriyle bütünleşmiş olan turizm olayı, rekreasyonunun bir yönünün ve önemli bir alanını oluşturmaktadır. Turizm, dinlenme, eğlenme amacı taşıyan, boş zamanları değerlendirme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Geniş bir ekonomik ve sosyal değere sahip turizm, bu anlamda rekreasyonla bütünleşmiş bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Nitekim, turizmin gelişmesi ve yaşam düzeyinin yükselmesi yanında, öncelikle boş zaman imkanlarının artmasıyla ilişkili görülmektedir.

Rekreasyon sanayileşmenin ortaya çıkarttığı bir imkan ve elde edilen yüksek üretim düzeyinin bir ürün olarak, geniş kitleleri kapsayacak şekilde ve herkese açık bir

biçimde hayata geçirilmektedir. Bunun için, her türlü etkinlikler ve kaynaklar insanların dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde devreye sokulmaktadır. Bu kaynaklar arasında turizm önemli bir yer oluşturur. Turizmin, daha etkin bir yer eldi edebilmesi için de her seviyedeki kuruluşların ve devletlerin çeşitli stratejiler ve politikalar ürettikleri ve uygulamaya soktukları gözlenmektedir ^(16,31) .

Rekreasyon ve turizm sıkı bir ilişki içindedir ⁽⁴³⁾ . Hatta, rekreasyon ve turizm arasında bir ortak yaşam ilişkisinden söz edilmektedir. Rekreasyon imkanlarındaki gelişme o bölgeyi daha çekici kılarak, bölgeye daha çok turistin gelmesi ve bölgenin gelirinin artmasına neden olabilmektedir. Halkın turizmin gelişiminden ekonomik bir çıkar beklentisi içinde olduğu göz önünde tutulursa, halkın rekreasyon etkinliklerine olumlu ve teşvik edici yaklaşımı da söz konusu olabilmektedir.

Rekreasyonun önemli bir uygulama alanı olan turizm, bazı çeşitleriyle bir boş zaman etkinliğinden çok, çalışma özelliği taşımaktadır. (İş turizmi, meslek veya kişisel nedenlerle yapılan seyahatler gibi). Bu tarzda gerçekleştirilen turizm ile rekreasyon arasındaki bazı ilişkilerden söz edilebilir.

1. Turizm amaçlı geziler, eğlenme ve dinlenme amaçlı gezilerden yer, yol, yüzler, yaşam tarzları, tavır ve davranışlarda çok boyutlu değişiklikler yapma imkanlarını artırma özellikleriyle farklılıklar gösterir.

2. Turizm genel olarak, insanın para ve zaman harcama açısından da büyük bir satın alma olayıdır. Bu anlamda, turizm genelde alıcı açısından daha çok bir yatırım alanı olarak görülürken, daha dar kapsamlı düşünülen rekreatif hizmetleri veya ürünleri kişinin olağan tüketim alışkanlıklarının içinde yer alır.

3. Turizm olayına harcanan zaman süreksizlik arzeder ve tek kareliktir. Eğlence ve dinlenmeye ayrılan zamanda ise süreklilik ve düzenlilik söz konusudur.

4. Turizm, üreticinin onu elde edebilmesi için evinden ayrılmasını gerektirir. Oysa, diğer rekreatif etkinliklerde böyle bir zorunluluk yoktur. Rekreasyon evde veya çevresinde yapılabilir. Ancak, turizm bu anlamda kişinin ayağına getiremez.

5. Turizm önemli bir ekonomik değer yaratır. Rekreasyonda ön plana çıkan değer ise, öncelikle kişinin mutluluğudur.

6. Rekreasyon ve turizm aynı etkinlik çeşitleri ve aynı etkinlik yapılan alanları kullanabilmektedirler. Turizm ve dışarıda yapılan rekreasyon etkinliklerinin; imkanlarının sağlanması ve bunlara katılma talebi yönünde iki temel ortak özeliği bulunmaktadır. Bu arz ve talebin ekonomik ve sosyal etkileri vardır. Böylece, rekreasyonistlerle turistler aynı faaliyetleri yapan insanlar olarak görülebilmektedir⁽¹²⁾.

Söz konusu edilen rekreasyon ve turizm ilişkisi, mutlu olma, eğlenme boş zaman, hoşlanma gibi kavramların sık sık birlikte ve ortak kullanılması nedeniyle çoğu zaman bu iki kavramın birbiri yerine kullanılması sonucunu da doğurmaktadır. Ancak çoğu kez birbirlerinden ayrılmaktadır. Burkart ve Medilik'e göre bu ayrım şöyle yapılmaktadır. "Turizm, boş zamanın özel olarak kullanılmasını ve rekreasyonun özel bir şeklini temsil etmektedir. Ama ne boş zamanın tümünü, ne de seyahati kapsar. Turizm boş zaman ve rekreasyondan özel bir şekilde ayrılır, diğer taraftan da seyahat ve rekreasyondan özel bir şekilde ayrılır, diğer taraftan da seyahat ve göçten ayrılmaktadır^(18,31).

2.1.4.2 Animasyon ve Turizm İlişkisi

Turizmde, özellikle konaklama tesislerinde müşterinin boş zamanını geçirecek ve onu meşgul edecek tüm etkinlikler⁽⁵⁸⁾, veya neşeli ve ilginç bir tatile imkan veren her türlü eylemi kapsamaktadır. Sakin bir atmosfer, çekici bir çevre, turistik kullanıma açık tesisler, müşterilerin beklentilerine uygun eğlenceler, ilişki kurmak, yaratıcılığı ve kişiliği zenginleştiren imkanlar, animasyon kavramı içine girmektedir^(40,31).

Animasyonu, eğlence çerçevesine oturtmak ve bu konuda önlemler almak, turistlerin çok büyük ölçüde eğlenceye ayırdıkları dövizin, ziyaret edilen ülkede harcanması sağlanmaktadır. Animasyon, eğlencenin işlevlerini yerine getirmek durumundadır. Dinlenme rahatlama, eğlenceler ve oyalanmalar, insanın kişiliğini geliştirmesi ve sıkıntıyı ortadan kaldırması bu işlevlerden bazılarını oluşturmaktadır. Burada tatilcilerin istek ve gezintileri, spor faaliyetleri, balık avı ve kara avı partileri,

çocuklar için plaj oyunları, gösteriler (tiyatro, sinema, çeşitli toplulukların gösterileri gibi), geçit törenleri, milli şenlikler, sergiler, kongreler, fuarlar, kumarhaneler, kabareler, restoranlar, gece kulüpleri, hediyelik eşya, hatıra ve eliş satan dükkanlardan oluşturmaktadır. Bazen de faaliyetin türüne veya hitap ettiği turist kategorisine göre bireysel etkinlikler veya günlük haftalık veya aylık hazırlanan bir antrenör yönetimindeki yüzme, dağcılık gibi programları içerir ⁽³¹⁾.

2.2 Rekreasyon Ve Animasyon Uygulamaları

2.2.1 Rekreasyonunun Sınıflandırılması

2.2.1.1 Açık Mekan Rekreasyonu

Açık mekan rekreasyonunun tarifi aslında kendi isminden anlaşılmaktadır. Ancak çeşitli rekreasyon aktivitelerinin önemi sebebiyle hem bu tanım yetersiz kalmakta hem de kavramı tarif etmek zorlaşmaktadır. Çünkü açık mekandaki bir sahada basketbol oynamaktan, bir havuzda yüzmekten, hatta anti tiyatrodan konserden, dağcılık, sırt çantasıyla seyahat, motorlu kızak ve kar kayağı gibi kapalı bir mekanda yapılması mümkün olmayan ve açıkçası tabii çevre gerektiren aktivitelere kadar bir diziyi oluşturmaktadır. Butcher açık mekan rekreasyonunun kamp aktiviteleri, tabiat çalışmaları programları su esaslı aktiviteler, koruma ve ekoloji programları ve rekreasyonla ilgili eğitim programlarını içerdiğini belirtmektedir ⁽¹³⁾.

2.2.1.2 Kapalı Mekan Rekreasyonu

Yerleşim yerleri içinde ve daha çok kapalı mekanlar içinde yapılan aktiviteler, rekreasyon aktivitelerinin önemi dikkate alındığında, kapalı mekan rekreasyon aktivitelerinin nispi olarak daha çok sosyal ağırlıklı, diğerinin ise fiziki ağırlıklı aktivitelerden oluşacağı yorumunu yapmak mümkündür ⁽¹⁵⁾.

2.2.2 Rekreasyon Planlaması ve Programı

Boş zamanların değerlendirilmesiyle ilgili kuruluşların özellikle kamu kuruluşlarının, mahalli yönetimlerin tüm çevreye boş zaman değerlendirme imkanlarını ve hizmetlerini sağlarken belirli ilkeleri göz önünde bulundurmaları gerekir. Çünkü boş

zamanların değerlendirilmesinin planlanmasını yapmak bir uzmanlık işidir. Bu konuda bölgelerin, imkanların, liderlerin ve fonların önceden tespit edilmesi ve karşılanması gerekir.

a- Program Planlama İlkeleri :

-Herkes için eşit fırsat sağlama; imkanlar ve programlar herkese hizmet götüreceği şekilde hazırlanmalı.

-Bütün yaş gruplarına hitap etmelidir.

-Her cinsede imkan sağlanmalı.

-Aile boş zaman değerlendirmeleri teşvik edilmeli.

-Program farklı etkinliklere imkan sağlamalı, tek düzelikten kaçınılmalı, sadece spor değil aynı zamanda müzik, tiyatro, tabiat vs.

-Beceri ve yeteneğin çeşitli dereceleri için olanak sağlanmalı.

-Yetişkin düzeyinde de sürecek etkinliklere yer verilmeli; tenis yüzmeye, voleybol gibi.

-Programlar bütün yıl boyunca devam etmeli.

-Etkinlikler özgür zamanın farklı dönemlerine yaygınlaştırılmalı; örneğin; öğle saatleri, okul çıkışı, teneffüs saatleri gibi.

-Diğer yöresel programlarla işbirliği kurulmalı; yani diğer örgütlerle işbirliği yapılmalıdır. -Özürülere de programda yer verilmelidir.

-İmkanlardan tam olarak yararlanılmalı; Programlar mümkün olduğunca çok sayıda kişinin yararlanması sağlanmalı,

-Herkes mali gücü oranında imkan sağlanmalı,

-Etkinlik için güvenli ve sağlıklı imkanlar sağlanmalı,

-Programlar sürekli değerlendirilmeli; bu değerlendirmeye sorumlular, personelce katılanların hepsi iştirak etmelidir.

-Bireylerin ve grupların gönüllü hizmetlerinden azami derecede yararlanılmalıdır
(46)

b- Program Planlamada Önemli Etmenler :

1-İlgi: Boş zaman planlanması kendisine hizmet edilecek insanların ilgi ve arzuları üzerine hazırlanmalıdır.

2-Yaş: Yaş düzeyinin farklılığı planlama üzerinde önemli etkisi vardır.

3-Cinsiyet: İki cins arasındaki farklılıklarda ilgi ve katılım yönünden planlamayı önemli ölçüde etkiler.

4-Yer - Alan: Farklı boş zaman etkinlikleri için gerekli alanlarda farklıdır. Avcılık, binicilik, dağcılık hep farklı alanlar gerektirir. Bu da planlamada önemli etkendir.

5-Yetenek - Beceri: Başarılı planlama etkinliği seçiminde ona katılan halkın yeteneğini ve becerisini göz önüne almalıdır. Yeteneği olmadığı halde bazı etkinliğe zorlamak kişiyi ümitsizliğe götürür.

6-Zaman: Bazı etkinlikler zaman zaman düzenlenir. Su sporları, kış sporları mevsimlidir, zamanında planlanmalıdır.

7-Grubun Büyüklüğü: Programlar grubun büyüklüğüne göre planlanmıştır.

8-Organizasyon Tipi: Etkinlikten azami kazanç ve hoşlanma sağlanmalıdır. Kağıt oynamak özel bir düzenleme gerektirmez fakat bir dağ tırmanışı organize bir iştir.

9- Topluluk Tipi : Milliyet, ırk, meslek, ekonomik statü ve yaşama standardı etkinlik planlanmasında bir etkendir. Planlama yapılırken dikkate alınmalıdır.

10- Liderlik : Bir alanda özel olarak beceri sahibi liderler doğal olarak program tipini etkiler. Müzik alanında yetişmiş bir lider kendi uzmanlık alanına uygun etkinliklerin yapılması taraftarıdır.

11- Mevcut Fonlar : Fonlar bir projenin uygulanıp uygulanmayacağını saptar. Sınırlı kaynaklarla sınırlı bir etkinlik planlanmalıdır.

12- Amaç : Boş zamanı değerlendirme program - planlamasının temel amacı, bireylerin bu etkinliklerinden en fazla doyumunu elde etmeleridir. Lider planlama yaparken bu amacı sürekli gözönünde bulundurmalıdır.

13- Yöntem : Tüm etkinliklerin bir yönetimi olmak zorundadır. Yönetim olmadan hiçbir faaliyet düzenlenemez. Sorumluluklar tüm mesleki personelin olduğu kadar yönetim üyelerinin de paylaştığı bir etkinliktir ⁽⁴⁷⁾ .

John ve Campbell' e göre rekreasyon planlamasını etkileyen çok değişik faktörler vardır. Bu faktörler şöyle sıralanabilir;

- a) İklim ve coğrafya; özellikle açık hava tesisleri için,
- b) Politik öncelikler; olimpiyat ve diğer büyük uluslar arası gibi beklentiler,
- c) Ekonomik durum; finansın kullanılabilirliği, insan ve materyal kaynakları,
- d) Doğal kaynaklar; spor ve rekreasyon için kullanılma durumları,
- e) Demografik özellikler; yaş, kadının rolü, cinsiyet, etnik gruplar,
- f) Diğer politik amaçlar, olanaklar ve sınırlamalar; örneğin sağlık, planlama,
- g) İlişkili yasalar: örneğin, eğitim, sağlık ve güvenlik
- h) Ulusal çerçeve ile bölgesel ve dar planlar. Plan çok geniş bir durumu gerektirir. Planın daha fazla detaylandırabilmesi için açık ve anlaşılır bir şekilde yapılması gerekmektedir ⁽³⁰⁾ .

Rekreasyon programlarında spor ve rekreasyonel oyunlar tek başına çok büyük bir bölümü oluşturabilir. Bu insanların yaşamındaki egzersiz ve sporun önemine bağlı olarak gerçekleşmektedir ⁽²³⁾ .

2.2.3 Animasyonun Sınıflandırılması

2.2.3.1 Sportif Aktiviteler ve Oyun

Spor, çağdaş kişiliğin oluşumundaki beden, ruh ve zihinsel unsurların koordineli eğitimidir ⁽¹⁷⁾ . Sportif faaliyetler bireylere biyolojik, psikolojik ve toplumsal açıdan birçok yararları sağlar ⁽⁴⁶⁾ .

Avrupa ülkelerinde yapılan araştırmalara göre daha önceden spor yapma alışkanlıkları olan turistler konakladıkları tesislerde de bu alışkanlıklarını sürdürmek istemektedirler. Spor yapma hobileri bulunmayanlar ise ilgi duydukları bir spor dalında faaliyet göstermek için tatili ideal bir fırsat olarak değerlendirmektedirler. Bu nedenle sportif faaliyetlere animasyon ürünleri içinde gereken önemin verilmesi gerekmektedir. Bu faaliyetlerden bazıları genel bir fikir vermek amacıyla aşağıda sıralanmıştır ⁽²⁵⁾.

a) Su Sporları ve Oyunları;

- Yüzme aktiviteleri
- Su altı dalış aktiviteleri
- Günü birlik yat gezileri
- Eğlence yolculuğu
- Kısa süreli bot gezileri
- Sportif balık avcılığı
- Su kayağı
- Kano
- Kayak
- Sürat motoru gezileri
- Rüzgar sörfü
- Yelkencilik
- Deniz bisikleti
- Deniz motosikleti
- Denizaltı sporları
- Çeşitli yarışmalar
- Plaj ve havuz etkinlikleri
- Diğerleri

b) Dağ Sporları;

- Yürüyüş
- Tırmanma
- Kar kayağı

- Kar motoru
 - Kara avcılığı
 - Diğerleri
- c) Spor ve Oyun Faaliyetleri;
- Binicilik
 - Okçuluk
 - Kır koşusu ve yürüyüşü
 - Bilardo
 - Tenis
 - Masa tenisi
 - Kriket
 - Hentbol
 - Beyzbol
 - Amerikan futbolu
 - Futbol
 - Voleybol
 - Basketbol
 - Sağlık yaşam koşulları
 - Akarsu yolculuğu
 - Golf
 - Paraşütçülük
 - Aerobik
 - Jimnastik
 - Çocuk oyun alanlarındaki etkinlikler
 - Yarışmalar
 - Bisiklet turları, motosiklet turları
 - Bungee Jumping
 - Diğerleri .

2.2.3.2 Sosyo-Kültürel Aktiviteleri

Turistlerin eğlenmesine hizmet veren animasyon ürünleri içinde sosyo-kültürel nitelikli olanların da tartışılmaz bir yeri vardır. Turistler dinlenme, eğlenme, ruhsal deşarj, estetik zevk, kültür artırma ve benzer ihtiyaçları nedeniyle çok cazip gelen ürünlerdir. Turistler bu ürünlerden izleyici veya aktif katılımcı olarak faydalanmaktadır.

Bazı sosyo-kültürel aktiviteler; festival, sergi, fuar, müzeler, eğlence parkları, piknik alanları, mağara, manzara, fayton gezileri, defile, halk oyunları, tiyatro oyunları, dans, müzik ve benzeri gösteriler olarak sayılabilir ⁽²⁵⁾ .

2.2.3.3 Yaratıcı El İşi Aktiviteleri

Turistlerin el becerilerini ve yaratıcılık duygularını geliştiren aktif faaliyetlerdir. Başlıcaları şunlardır ⁽²⁵⁾ .

- Halıcılık
- Kilimcilik
- Dekoratif eşya, çiçek, nakış yapımı
- Örgücülük
- Heykelcilik
- Çömlekçilik
- Sepetçilik
- Diğerleri .

2.2.3.4 Sağlık Turizmi Tesislerindeki Aktiviteler

Kaplıca, içme, deniz suları, çamur ve benzeri maddelerle, solunum yoluyla, elektrikli ve diğer mekanik gereçlerle masaj ve beden eğitimi şeklinde veya iklimden faydalanmak yoluyla insan sağlığını korumak amacına yönelik doktor denetiminde yapılan kür uygulama aktivitelerinin gerçekleştirildiği tesisler sağlık turizmi tesisi olarak tanımlanmaktadır ⁽⁵³⁾ . Konaklama işletmelerinde bu tür tesislerin bulunması animasyon

ürünlerine zenginlik getirecektir. Masaj, sauna, Türk hamamı şeklindeki tesisleri büyük konaklama işletmelerinin tümünde kurmak mümkündür ⁽²⁵⁾.

2.2.4 Animasyon Plan ve Programı

Animasyon hizmetlerinin planlaması, animasyon aktiviteleri ile ulaşılmak istenilen bölüm amaçlarıyla ilgili davranış biçiminin bilinçli şekilde belirlenmesi, kararların amaçlara, olaylara, tahminlere ve rasyonellik ilkelerine dayandırılması işlemidir. Animasyon planı geniş anlamda, animasyon hizmetleri için tutulacak yol ve davranış biçimidir. Bir animasyon planının kapsamı;

- a- Özet (yönetici tarafından hazırlanır)
- b- Analizler (Kadro analizi, Tahminler, Fırsatlar ve Riskler, Üstünlükler ve Kusurlar, Diğerleri)
- c- Amaçlar
- d- Stratejiler
- e- Animasyon programı
- f- Bütçe
- g- Denetim' dir.

Animasyon programı, turistik ve rekreatif alanlardaki aktivitelerden yararlanacak olanlara sağlanacak imkanları veya bu amaçla yapılacak faaliyetlerle ilgili tüm bilgileri içeren bir tablodur. Bu programlar sayesinde turistlerin tatil programlarını ilgi alanlarına göre düzenlemeleri ve tatilleri süresince boş zamanlarını değerlendirmek üzere sunulan animasyon faaliyetlerinden yararlanmaları sağlanmaktadır.

Programları hazırlanmasında üzerinde durulması gereken husus, işletme büyüklüğünün, kaynakların, konaklama sürelerinin, turistlerin beklentilerinin dikkate alınmasıdır. Konaklama sürelerine göre haftalık, günlük programlar yapılabilmektedir. İlgi alanlarına göre oluşturulan gruplar için farklı programlar hazırlanmaktadır ⁽²⁵⁾.

Spor, aktif oyunlar ve fitness aktiviteleri rekreasyon programlarında artan ve önemli avantajlara sahiptir. Öncelikle katılım ve ilgi bakımından son derece popülerdir (34).

Animasyon programlarının başarı şansını arttırabilmek için aşağıdaki ilkelerin dikkate alınması gerekmektedir;

- Tüm turistlerin ilgi alanlarına yönelik programlar hazırlanmalı,
- Farklı nitelikteki aktivitelerle, bireysel seçim sağlanmalı,
- Edilgen faaliyetlere de yer verilmeli,
- Turistlerin ilgisini çekici yaratıcı ve kişiliği geliştirici faaliyetlere yer verilmeli,
- Animasyona yönelik kaynaklar en iyi bir şekilde kullanılmalı,
- Turistin bireysel ve grup özellikleri, konaklama süreleri ve ihtiyaçlar dikkate alınmalı ve ihtiyaç yaratıcı programlar hazırlanmalı,
- Program geliştirmenin sürekliliği sağlanmalıdır,
- Özel günler, olaylar, törenler, kutlamalar değerlendirilerek farklı guruplar arasında işbirliği sağlanmalı,
- Program hazırlanmasında ilgili kişi ve organizasyonlarla iletişim kurulmalı,
- Programlar teşvik edici olmalı,
- Geçmiş deneyimlerden yararlanılmalı,
- Turistlerin yeteneklerinin gelişimine ve aktif katılmalarına yönelik programlar hazırlanmalı,

Yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda animasyon aktivitelerine dinamizm getirmek mümkün olabilecektir.

Animasyon programlarının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili çabalar işlem basamakları dikkate alınarak aşama sırasına göre aşağıda açıklanmıştır.

a- **Veri Toplama Aşaması:** Bu aşama geçmişin değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik araştırmaları kapsamaktadır. Örneğin, işletme kaynakları, doğal çevre kaynakları, kültürel değerler, müşteri ihtiyaç ve beklentileri, zaman, animasyon aktiviteleri ile ilgili gelişmeler, diğerleri.

b- **Analiz Aşaması:** Eldeki verilerin değerlendirilmesidir. Örneğin, amaçların belirlenmesi, öncelik sırasına göre uygulanacak aktivitelerin tespiti, aktivite için gerekli kaynakların envanterinin çıkarılması, zamanlama, fiyatlandırma, reklam, bütçe tahmini,

c- **Rapor Hazırlama;** Rapor hazırlama aşaması, hazırlıkların ve analiz sonucu alınan kararların yazılı hale getirilmesi aşamasıdır.

d- **Uygulama Aşaması;** Bu aşama şu çabalarla ilgilidir, tanıtma ve reklam vb. araçlarla turistleri bilgilendirme- ihtiyaç yaratma, program çerçevesinde aktivitelerin gerçekleştirilmesi, Uygulamada karşılaşılan güçlüklerin, eksikliklerin, üstünlüklerin değerlendirilmesi,

e- **Geri Besleme;** Animasyon aktivitelerinin uygulanması esnasında, uygulama sonunda elde edilen değerlendirme sonuçları animasyon sistemine rapor edilerek gelecekteki aktiviteler için veri niteliği taşır. Örneğin, eksiklikler, hatalar, zorluklar, müşteri beklentileri ve önerileri ⁽²⁵⁾ .

2.2.5 Animasyon Uygulayıcılarının (Animatörler) Görev ve Nitelikleri

Animasyon konusunda çok önemli bir gereklilik eğlendirici faaliyetleri organize eden ve uygulayan animatörlerdir. Bütün bu animasyon aktiviteleri içinde turist uzman, işini bilir bir rehber, bir yol gösterici istemektedir. Bu bakımdan eğlendirici ve canlandırıcı faaliyetlerin uzman kişiler tarafından organize edilerek gerçekleştirilmesi gerekmektedir ⁽²¹⁾ . Animatör, turiste onu eğlendiren ve oyalayan ilgi çekici etkinlikler hazırlayan ve sunan kimsedir. Turist, çok kez hareket ve değişim gereksinimini doyumak için yolculuğa çıkar. Onun bu gereksinmelerinin etkili bir biçimde doyuma ulaşmasında yardım eden görevliler, animatörlerdir. Bu görevliler, çeşitli sportif oyunlar, eğlenceler, danslar, partiler, şenlikler, yarışmalar düzenleyerek, turistlerin olanakların elverdiği ölçüde eğlenmesini sağlamaya çalışırlar ⁽¹⁹⁾ .

Ancak, özellikle yerli animatörlerin kullanılması durumunda, onların başarılı olabilmeleri için hizmet ettikleri turistlerin kültürünü, yaşam biçimini, alışkanlıklarını, nelerden hoşlandıklarını çok iyi bilmeleri gerekir. Bilgisiz ve beceriksiz bir animatör, yarardan çok zarar getirebilir ⁽⁴⁸⁾ .

Languar ve Raymond, animatörün görevinin bir özgür seçim ve yaratma ortamı geliştirmek olduğunu belirtmektedirler. Animatör bir lider, eğitici örgütleyici ve harekete geçirici olmalıdır. Bu görevlerini yaparken denetçi ve baskıcı olmamalı; olanakların elverdiği ölçüde, katılmayı sağlamalıdır ⁽⁴⁸⁾ .

Animatör, gelişme yaratma ve kültür etkinliklerinin uyuşumunu sağlayan bir ortam oluşturmaya çalışmalıdır. Animasyonun amacı insanlar arasındaki ilişkileri iyileştirmek ve onlara, bireysel ya da toplu olarak kendilerini geliştirme çabalarına yardımcı olmaktır. Animasyon etkinliklerinin bir düzenleyici ve lidere gereksinim göstermesi, bu konuda becerikli ve yetenekli, insanlarla kolayca ilişki kurabilen kimselerin kullanılmasını gerektirmektedir. Yalnız dikkat edilmesi gereken nokta animasyon etkinliklerinin aşırı biçimde uzmanlaştırılması amacını yitirmesine neden olmaktadır ⁽⁴⁸⁾ .

Animatörlerin, müşterilerin güdülerini iyi bilmeleri; animasyona hizmet eden kuruluş ve olanakların tasarlanması ve işletilmesi işlerine katılabilecek ziyaretçilere, sunulacak olan etkinlikleri düzenleyebilecek, animasyon izleyebilecek kuruluşun animasyona olanaklarını tanıtmaya ve reklam işlerini yürütebilecek yetenekte kimseler olmaları gerekir. Bu tür, sorumluluklar yüksek yetenekleri, kuramsal ve uygulamaya dayanan çok iyi bir eğitimden geçmiş olmayı gerektirmektedir. Animasyon yöneticilerinin, örgüt ilişkilerine ve davranışlarına, yalnızca biçimsel kurallar ve dar kalıplar içinde yön vermemeleri; doğal (biçimsel olmayan) ilişkilerin, kuralların, beklentilerin ve davranışların da bilincinde olmaları uygun olur.

Animatörlerin, kuruluşun dekorasyonundan, bütçesinin hazırlanmasına kadar, animasyonla ilgili kararların alınmasına katılması yararlıdır. Animatörlerin eğitimi, değişik ve özgür bir ortamda gerçekleştirilmeli ve görevlilerin yaratıcılık yeteneklerinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır ⁽⁴⁰⁾.

Animatörler, turistleri harekete geçirerek, onların anlamlı, yaratıcı, zevkli bir tatil yapmalarını sağlamaktadırlar. Ayrıca, bir animasyon sorumlusunun yabancı turistlerle kolay ilişki kurabilmesi için bir veya birkaç yabancı dil konuşabilmesi ve özellikle şu niteliklere sahip olması arzu edilir; Organizasyon yeteneği, sorumluluk duygusu, girişimcilik, kendini her duruma uyarlama ve insanlarla ilişki kurma kolaylığı ⁽⁴⁸⁾.

Hazar'a ⁽²⁵⁾ göre konaklama işletmelerinde iyi yetişmiş animasyon kadrosunun istihdamı zorunlu hale gelmiştir. Bu nedenle animasyon personeli aşağıdaki niteliklere sahip olmalıdır.

- Sempatik, sıcakkanlı, kararlı, esnek, sabırlı, hoşgörülü, güvenilir, orijinal, çağdaş ve mizah yeteneğine sahip olmak
- Üstün iletişim ve algılama yeteneğine sahip olmak,
- İnsanları sevme ve iyi ilişkiler kurabilme yeteneğine sahip olmak,
- Animasyon istasyonlarında ürünlerin tanıtımı ve reklam çabalarını yürütecek yetenekleri taşımak,
- İşletmenin formel yapısı içinde iş tanımları, iş gerekleri ve hiyerarşik yapıyı dikkate almak, amaçlara ulaşmada formel ilişkilerin yarattığı olumsuzlukları en alt düzeye indirgemedi informal ilişkilerden yararlanmak,
- Örgütsel davranışlarda formel kalıplar yanında informal ilişkilerin kuralların beklentilerin de varlığını dikkate almak,
- Değişimlere uyum sağlamak, sorunları çözebilmek,
- Turistler sunulacak animasyon programlarını hazırlayabilmek,
- Grubu, işletmeyi, ülkeyi temsil etmek,
- Bilgi kaynağı olmak,
- İşletmeye gönülden bağlı olmak ve görevini benimsemiş olmak,

- Açık kararlı olmak, objektif değerlendirme yeteneğine sahip olmak,
- Ortak amaçları anlayabilmek ve şartlara göre uygun davranışı belirleyebilmek,
- Tehlikeli risklere girmemek,
- Turistleri aktivitelere teşvik edebilmek,
- Sağlıklı, şık giyimli olmak, fiziki açıdan iyi görünüşlü olmak,
- Kendini tanımak ve sürekli geliştirmek,
- Animasyon hizmetlerini turistlerin isteklerine göre düzenlemek,
- Katılımcılara demokratik davranmak ve programın başarısı için onların tatmininin gerekli olduğunu kavrayabilmek,
- Kuramsal - beşeri ve teknik becerilere sahip bulunmak,
- Sorumlu alanların dışında da liderlik rolünü devam ettirmek ve aktivitelere katılmak,
- İşletme amaçlarına uygun değişiklikler geliştirebilmek ⁽²⁵⁾.

Ayrıca animatörlerin aşağıdaki animasyon çeşitlerinden birinde veya birkaçında uzmanlaşmış olmaları gerekmektedir.

a) Spor Animasyonu;

1-Genel spor animatörleri; futbol, basketbol, voleybol, tenis, golf, ok atma, ata binme fitness vb.

2-Su sporları animatörleri; Yüzme, su altı dalma, avcılık, yelken, kano, su kayağı, deniz bisikleti, deniz paraşütü, su topu, havuz oyunları.

b) Sosyo Kültürel Animasyon Etkinlikleri Animatör Grubu; Ziyaret ve gezi, çeşitli kültürel faaliyetler, dans .

c) Eğlence Animatörleri: Şovlar, defile, gösteri, konser, diskotek ve gece klübü eğlence animatörleri,dans yarışmaları düzenleme, masa ve barda sohbet etme, ilgi çekici etkinlikler düzenlenmesini sağlayan animatör grubu.

d) Genel veya Çeşitli Teknik Konularla İlişkili Animatör Grubu; Çocuk klübü, el ve plastik sanatlar, yönetme animatörleri, ağırlama hostesleri ⁽⁵⁾.

2.2.6 Rekreasyon ve Animasyon Aktiviteleri Arasındaki İlişki

Uluslararası turizmin hızla gelişmesinin ana nedenlerinin başında boş zamanının artması gelmektedir. 20. yüzyılda boş zamanın artması, tatilin sosyal bir hak olarak kabullenmesi ve yıllık ücretli izin haklarının yürürlüğe konulması dünya turizm hareketlerinin olumlu gelişmesini hızlandırmıştır. Boş zaman, insanların çalışma ve fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanması dışındaki özgür olarak dinlenme, başarı kazanma, kişisel gelişme, eğlenme için kullandığı zamandır. İhtiyaçlar doğrultusunda boş zamanın değerlendirilmesiyle ilgili faaliyetler;

- Turistik boş zaman
- Sportif boş zaman
- Yaratıcı boş zaman
- Sosyal boş zaman

faaliyetleri şeklinde bir ayrıma tabi tutulabilir. Rekreasyon yukarıda sınıflandırılan boş zamanların tümü ile ilgilidir. Animasyon ise turistik boş zamanla ilgili etkinlikleri kapsamına almaktadır. Boş zaman değerlendirmesinin turizm tanımlarına girmesi 1970 li yıllara rastlamaktadır. Bu konuda Ernst Spatt, turizmi dinlenme ve onunla ilgili ihtiyaçların tatmini sebebiyle boş zaman harcanmasından ortaya çıkan ilişkiler olarak ele almakta, dinlenmenin çok geniş anlamda ele alınması gerektiğini ileri sürmektedir. Boş zamanın yalnızca insanın zindelik ve sağlığa kavuşmasına değil, çok hareketli bir tatil yapmaya da harcanabileceğini savunmaktadır. Gerçektende turizm, boş zaman değerlendirmesinin önemli bir faaliyet alanını oluşturmaktadır. Günümüz turizm bilimcileri turistik boş zaman sosyolojisine gereken önemi vermektedirler. Bu nedenle konaklama işletmelerinde turistlerin fiziksel yorgunluklarını, sinirsel ve zihinsel gerilimlerini azaltıcı animasyon hizmetlerine gereken önem verilmelidir. Turistlerin boş zamanlarını;

- Belirli bir faaliyetin izleyicisi olarak
- Aktif katılımları gerektirici faaliyetlere girmelerini sağlayarak değerlendirmeleri yoluyla eğlenceli bir tatil geçirmeleri sağlanmalıdır ⁽²⁵⁾.

2.2.7 Rekreatyonel Sporun Turizmdeki Önemi

Relac' a ⁽³⁹⁾ göre turizmdeki sportif rekreatyonun sağlık ve ekonomi üzerine hem direk hem de dolaylı olarak bir etki bırakmaktadır.

Mengütay' da ⁽³⁶⁾ otel ve turistik tesislerdeki rekreatyonel spor ve sağlık liderlerinin iyi bir anlayışla faaliyetlerine katılanlara en son araç ve teknik bilgilerle motive ederek cevap verebilmeleri çok önemli olduğunu söylemektedir. Uluslar arası seviyede kabul edilmelidir ki rekreatyonel faaliyetlerin yapılması için imkanların katık yapılmadan faaliyete hazırlanması yeterli değildir. Basit bir mukayese ile ifade etmek gerekirse, maksimum kullanım sağlayacak vasıf ve yeterliliğe sahip kadrolar istihdam etmeden mükemmel spor ve rekreatyonel imkanların sağlanması, en modern mutfak ile en iyi restoran binasını inşa ederek çekici fakat ucuz vasıfsız kadroyu bunu işletmek için istihdam etmeye benzeyecektir. Müşteriler bir defaya mahsus olmak üzere güzel dekorları ve fevkalade manzarayı görmeye gelebilir, fakat yemek ve hizmet beklendiği gibi değilse ne kendileri ne de tanıdıkları kuruluşun bir daha müşterisi olmayacaktır. Bu mesaj yavaş yavaş tatil yerlerinin rekreatyonel faaliyetlerini organize etmek ve yönetmekten sorumlu kişiler tarafından da alınmaktadır. Beş dili akıcı olarak konuşabilen fakat ne tenis topuna vurmasını ne de öğretmesini bilmeyen tenis hocalarının günleri sınırlanmakta ve hızla yok olmaktadır.

Jimnastik salonları, ağırlık kaldırma odaları ve yüzme havuzları kalifiye olmaya elemanlar tarafından düzenlendiği ve yönetildiği takdirde "tehlikeli – rizikolu" olduğu ve egzersiz programlarının da potansiyel olarak tehlikelerle dolu olduğu kabul edilmelidir. Turizm endüstrisinin kendine has yapısından dolayı genel olarak tehlikelerle dolu olduğu kabul edilmektedir.

Turizm endüstrisinin kendine has yapısından dolayı genel aktivitelerle ilgilenen bir kimse muhtemelen bir veya iki aktivitede ihtisaslaşmış bir kimseden sonra daha çok aranan bir kişi olacaktır. Geniş tatil köyleri ve büyük tatil otellerinde çeşitli aktiviteleri yönetebilen bilgi veren animasyon kadrolarının kendi ihtisas alanlarının dışında da

liderlik rolü yüklenmeleri ve aktivitelere katılmaları beklenmektedir. Aşağıda belirtilen vasıfta rekreasyonel faaliyet ve sağlık liderlerinin istihdam edilebilmeleri halinde turistik tesislerin aranılan ve konaklama süresini uzatabilen, kazanç tesisler olacağını akıldan çıkarmamak gerekir.

- a) Sahip olunan bütün doğal, insan ve fiziki kaynakların kullanımını maksimal bir şekilde yapabilme,
- b) Yenilikçi, çağdaş, esnek ve orijinal olabilme,
- c) İnsanları gerçekten sevmek ve mükemmel insan ilişkilerini sağlayabilmek,
- d) Müşterilerin ihtiyaç ve arzularında önceden görülmeyen herhangi bir olay durumunda adapte olmaya hazır ve esnek olabilme,
- e) Hem kısa hem de uzun dönemde durgunluğa fırsat vermeden aktiviteler dizisini yeniden gözden geçirerek gelişim gösterebilme ve fırsatlar arayarak programları bir üst seviyeye çıkarabilme.
- f) Katılımcıları/müşterileri her zaman gereksiz risk ve tehlikelerden koruyabilme,
- g) Kişisel tercihlere bakmaksızın bütün müşterilere eşit davranma ve programın devam eden başarısı için onların tatmini esas olduğunu hatırlayabilme,
- h) Uygun yerlerde yeterliliği gösterebilecek gerekli becerilere sahip olabilme.

Yeterince ve rekreasyonel faaliyetlere yer vermeyen kuruluşlar yanlış işletmeciler tarafından kötü bir şekilde işletilen, hüzünlü tesis olarak akıllarda kalacak ve konaklandırma özentisini kaybetmiş, kalış süresini uzatabilecek kapasiteden uzak, ekonomik yönden gittikçe alçalan bir eğri çizen işletmeler arasında bulunacaktır.

Turizm ve rekreasyon için yaratılmış imkanlar hem ülke sakinleri için hem de yabancılar için kullanılarak kaynakların iktisadi ve verimli bir şekilde kullanılması neticesini doğuracaktır ⁽³⁶⁾.

2.3. Konaklama Tesislerinde Sportif Rekreasyon/Animasyon Uygulamaları

Turistlerin konaklamalarının yanı sıra eğlence, doğal güzellikler, sportif faaliyetler, kültürel ve sanatsal aktiviteler ile gezilere de katılmaları önemlidir. Onun için animasyon bir konaklama işletmesinin en başta gelen sorunlarından biri olmaktadır. Bu nedenle konaklama işletmelerinde turistlerin beklentileri doğrultusunda eğlence programları hazırlamakla görevli özel uzmanlar bulunmaktadır.

Animasyonda önemli olan konaklama tesislerinde bir imaj yaratmak, tesiste hareketliliği sağlamak ve keline özgü bir atmosfer yaratmaktadır. Aksi bir durumda, turistlerinin canının sıkıldığı bir tesis terkedilmeye mahkumdur. Çünkü animasyon konaklama tesisinin yaşam biçimidir. Bu nedenle sportif animasyon kapsamında kara ve deniz aktiviteleri gösterilebilir.

Çeşitli sporları yapmaya veya seyretmeye olanak sağlayan yerler sportif animasyon olarak kabul edilmektedir. Oyun bahçeleri, yelken, sportif gezi yerleri, su kayağı, tenis kortları, golf, mini golf alanları, havuzlar, koşu parkurları, bilardo salonları, spor salonları, vücut geliştirme salonları, paraşütcülük, paten, futbol, voleybol, basketbol alanları, plaj ve su sporları ile atlı spor alanları birer animasyon yerleridir ⁽⁵⁴⁾.

Konaklama işletmeleri olarak otel, motel, pansiyon, oberj, kamping, kaplıcalar ve benzeri sağlık turizm tesisleri, diğer konaklama tesisleri ile tatil köyleri yer almaktadır. Konaklama tesisleri içinde tatil köylerinin sunduğu su sporları ve kara sporları animasyon aktiviteleri bakımından önemli bir yeri vardır.

Fransa da Village de Vacances, İngiltere 'de Holiday Camp, bizde Tatil Köyü adı verilen konaklama tesisler topluluğunun özellikleri şunlardır:

Uygun bir arazi parçasında villalardan yada bungalov tipi evlerden kurulu bir kamptır. Yönetime elverişli bir yerde idare binası, kantin, lokanta, hatıra eşyası ve benzeri satış pavyonları bulunur. Evler tek katlı, basit döşeli, iki ila üç odalı, elektrik, su,

gaz ve WC bulunan binalardır. Lokanta olmayan tatil köylerinde binaların mutfakları vardır. Tatil köyleri birbirinden ayrı binalardan oluşan ve meydanları bulunan bir toplu ikamet yada konaklama yeridir. İdare ve sağlık binaları, mağazalar, lokanta, bir, kulüp ve pastaneler de bulunmaktadır. Tatil köyünde oturanlar aralarından bir belediye başkanı ile belediye meclis üyeleri de seçerler. Bunlar köy işlerinin iyi bir şekilde yürütülmesine de yardımcı olurlar ⁽²¹⁾ .

İyi örgütlenmiş tatil köylerinde, sportif rekreasyon aktiviteleri olan yüzme, denizaltı balık avı, su kayağı, masa tenisi, voleybol gibi oyun, spor ve eğlence yerleri bulunur ^(21, 32) .

2.3. Tatil Köylerinde Sportif Rekreasyon/Animasyon Alanları

2.3.1 Spor Alanları

Spor, günümüzde sağlıklı yaşamın bir unsuru olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle tatil köylerinde sportif tesislere büyük önem verilmektedir. Spor alanları, su sporları ve kara sporları rekreasyon grubu olarak sınıflanabilmektedir ⁽⁴¹⁾ .

2.3.1.1 Su Sporları Alanları

Plaj, deniz, açık yüzme havuzu ve su sporları alanlarını kapsar. Ayrıca çocuklar için çırpınma havuzları da bu gruba dahildir. Plajda düzenlenmiş kamsu ve güneşlenme alanları ile su sporları (yelken, rüzgar kayağı, kano, deniz paraşütü, deniz traktörü, deniz bisikleti vb) alanlarında bar ve büfede bulunur.

Tatil köylerinde su sporları rekreasyon grubunda daha ziyade denenmiş su sporları ilgi görmekte , deneyimli su sporları animatörleri tarafından öğretilmekte, farklı spor türleri yaptırılmaktadır.

Yüzme havuzlarınının tatil köylerin için ayrı bir önemi vardır. Genellikle olimpik olmasına özen gösterilen dekoratif renkli ışıklarla iyi aydınlatılmış bir yüzme havuzu tatil köyünün aynı zamanda süsüdür. Yüzme, su topu, akrobasi ve benzeri havuz

oyunları bir animasyon gösterilerinin yapıldığı yerdir ⁽⁴⁸⁾ . Renkli ışık kaynakları ile ustaca aydınlatılmış bir havuz, gece toplantıları ve eğlenceleri için konuklara unutulmaz saatler yaşatmak üzere tasarlanmıştır ⁽⁴⁾ .

2.3.1.2 Kara Sporları Alanları

Tenis kortları, basketbol, voleybol, futbol, mini golf, okçuluk, binicilik sahalarını içerir. Kort sayılarını belirleyen tatil köylerinin kapasitesidir. Genellikle her 100 yatağa bir tenis kortu düşmektedir.

Ayrıca kara sporları alanları içinde masa tenisi ve bilardo ile birlikte açık ve kapalı jimnastik salonları da yer almaktadır. Bu jimnastik salonlarının yanında çoğu yabancıların ruhsal ve dinlenme yeri olarak gördüğü Türk hamamları da mevcuttur ⁽⁴⁸⁾ .

2.3.2. Tatil Köylerinde Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri

2.3.2.1 Su Sporları Animasyon Aktiviteleri

Su sporları rekreasyon grubuna, sörf, yelkenli, su kayağı, sualtı dalma, deniz bisikleti, deniz traktörü, deniz paraşütü, jet ski, optimist, su avcılığı, bot gezileri, sürat motoru gibi eylem grupları girer ^(25, 48) .

Bunun yanında risk oranı yüksek bir aktivitedir. Bu nedenle çok dikkatli olunması gereklidir. Bu nedenle işini bilen, güçlü, güven verici animatörler seçilir, eldeki malzemenin çağdaş, yeniliğe ve hatta moda uygunluğu sağlanır.

18-45 yaş arasında heyecan yaşamak isteyen konukların ilgi duyduğu bu spor alanını çok önemli bir ihtisas dalıdır. Çoğunlukla bireysel ve kısmen de grup sporudur. Su sporları rekreasyon aktivitelerinin özellikle pool bar gelirlerini olumlu olarak etkilediği görülmüştür.

Tatil köylerindeki havuzlar açık havuzlardır. Bununda başlıca nedeni tercihleri tatmin etmek olduğu gibi bir toplantı ve merkezi olmasını sağlamak amacı yanı sıra

trampelenli acemi, küçükler için, soğuk sulu, deniz sulu gibi isimlerle havuzları yerleşim yerine dağıtmakla iklim yapısına etkinliği sağlamak amacını güder.

Havuzu tercih sebebi olarak şu faktörleri sıralayabiliriz;

- Dalgalı ve tuzlu suyun sevilmemesi
- Havuz suyunun daha temiz olacağı inancı
- Sahilde kum ve çakılda (hijyen açısından) yürümek istenmemesi
- Genelde deniz bandının uzakta olması nedeniyle oraya gidip gelmek

istenmemesi

- Denizin iyi olmadığı zamanlar yararlanabilmek için
- Amacın daha çok güneşten yararlanmak oluşu. ⁽⁴⁸⁾ .

2.3.2.2 Kara Sporları Animasyon Aktiviteleri

Aerobik, step, jogging, bisiklet, binicilik, okçuluk, tırmanma, safari, fitnes, dağ bisikleti, tenis, atlı spor, golf, fayton gezileri gibi sporlar bu guruba girer. Aerobik, step, jogging, fitnes gibi sporlar grup halinde yapılabilir ve konukları teşvik etmek, faaliyetleri disipline etmek ve grup içi ilişkileri sağlamak açısından yararlıdır ^(25, 48) .

Bunların dışında ve başlıcaları olarak oyun sporları gelmektedir. Bunlar, mini futbol, voleybol, basketbol, tenis, masa tenisi, hentbol, golf, bilardo vb. takım ve grup oyunları, organize oyunlardır. Organizasyon konuklar arasında kendi kendine oluşabileceği gibi spor animatörleri tarafından da organize edilebilir. Böyle yarışmalarda izleyici durumda olanları da motive ederek coşku oluşturulmak istenir. Tatil köylerinde bu tür animasyonlara çok önem verilir. Çünkü, katılımcıdan daha çok izleyiciyi toplama daha pratik ve kolaydır. Bu yarışmaların şekli, biçimi belirgin değildir. Böylece konuğu, izleyici olarak katılımı davetsiz olarak sağlanır. Yarışma animatörlerinin sık sık kullandıkları ve başvurdukları 18-35 yaş arası konukların spor ve oyun alanıdır. Burada oyuncuların yeteneği ve kalitesi pek önemli değildir. Gizli amaç, bu oyunları izleye izleye grubu toplamaktır. Özel uzmanlık ve beceri isteyen bu faaliyetlerin yürütülmesi

uzman animatör timleriyle yürütülür. Kara sporları (tenis dışında) gelir getirmez ama tatil köylerine oldukça büyük hareket ve heyecan getirir ⁽⁴⁸⁾.

3. MATERİYAL – METOT

3.1 Araştırma Modeli ; Muğla bölgesinde yapılan araştırma tarama modelindedir. Bu araştırmada araştırmacı tarafından hazırlanan anket formları kullanılmıştır. Ayrıca yöneticilerle yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır

3.2 Evren; Araştırmanın evrenini Muğla bölgesindeki I. sınıf tatil köyleri ile rekreasyon/animasyon programı sorumluları, spor animatörleri ve sportif rekreasyon aktivitelerine katılan yabancı turistler oluşturmaktadır.

3.3 Örneklem; Araştırmanın örneklemini Muğla bölgesindeki 18 I. sınıf tatil köyünden 15'i, bu tatil köylerindeki rekreasyon/animasyon program sorumluları, 173 spor animatörlerinden 110'u ile rastlantısal yöntemle seçilen sportif rekreasyon /animasyon programına katılan 306 yabancı turist oluşturmaktadır (1 tatil köyünün hizmete bu yıl açılmaması ve 2 tatil köyü yöneticilerinin araştırmamıza olumlu cevap vermemesinden dolayı 15 tatil köyüne ulaşılabilmektedir. Her tatil köyüne 50'şer tane yabancı turistlere uygulanmak üzere toplam 750 anket ve spor animatörlerine uygulanmak üzere 173 anket verilmiştir. Ancak yabancı turistlere verilen anketlerden 306 tanesi ve spor animatörlerine verilen anketlerden ise 110'u geri dönmüştür).

3.4 Veri Toplama Araçları; Bu araştırmada Muğla Bölgesi I. Sınıf tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon faaliyetleri hakkında bilgi toplama aracı olarak anket formları kullanılmıştır.

3.5 Anket Formlarının Hazırlanması; Çalışmamızda kullanılan sorular araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilmiştir. Hazırlanan anket formları, bu konuda daha önce yapılmış doktora tezleri, yüksek lisans tezleri ve bazı araştırmalardan faydalanılmış bu konuda çalışmakta olan uzman kişilere anket formu soruları gönderilerek görüşleri alınmış ve gerekli düzeltmeler yapılarak hazırlanmıştır. Uzmanlara 63 soruluk anket formları gönderilerek her sorunun altına "Soru amaca uygun", " Soru amaca kısmen uygun" ve "Soru amaca uygun değildir" şıkları açılmış ve

uzmanlardan bir şikkı seçmesi istenmiştir. Her soru ayrı ayrı değerlendirilmiş ve oranı %75' in altında kalan 11 soru çıkartılmıştır. Uygulanan anket formlarının güvenlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur. Tesadüfi olarak seçilen bir tatil köyüne gidilerek 30 turist ve 14 animatöre anket formları verilerek soruların anlaşılabilirliği denenmiştir. Deneme sonuçlarından elde edilen bilgilere göre anket formlarındaki sorularda düzeltmeler yapılmıştır. Anketin geçerliliği ve güvenilirliği uzman görüşleri ve ön deneme ile sağlanmaya çalışılmıştır.

Ankette, rekreasyon/animasyon program sorumlularına 21, spor animatörlerine 13 ve aktivitelere katılan yabancı turistlere 18 olmak üzere toplam 52 soru sorulmuştur. Anket sorularının bir kısmı kapalı uçlu ve bir kısmı da açık uçludur.

3.6 Verilerin Çözümlemesi; Araştırmada kullanılan anket formlarından elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS for Windows paket programı ve anket formlarından elde edilen verilerin çözümlemesinde frekans ve yüzde dağılımları kullanılmıştır. Araştırma verileri gruplandırılmış, gerekli olan tablolar oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde rekreasyon/animasyon program sorumlularına, spor animatörlerine ve yabancı turistlere uygulanan anket sorularına verilen cevaplar tablolar halinde sıralanarak yüzde ve frekans dağılımları alınarak değerlendirilmiştir.

4.1 Rekreasyon/Animasyon Program Sorumluları İle İlgili Bulgular

Tablo 1. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Yaşlara Göre Dağılımları

Yaşlar	N	%
18 - 25	4	26.66
26 - 35	10	66.66
36 - 45	1	06.66
46 - 55	0	0
56 ve Üstü	0	0
Toplam	15	100

Tatil köylerinde çalışan rekreasyon /animasyon program sorumlularının yaş dağılımına bakıldığında % 66.66' sının 26-35 yaş grubu, %26.66' sının 18-25 ve % 6.66' sının ise 36-45 yaş grubunda olduğu görülmüştür (Tablo 1).

Tablo 2. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyetiniz	N	%
Erkek	10	66.66
Bayan	5	33.33
Toplam	15	100

Tatil köylerinde rekreasyon/animasyon program sorumlusu olarak çalışanların % 66.66' sının erkek, % 33.33' ünün bayan olduğu belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 3. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Uyruklarına Göre Dağılımları

Uyrugu	N	%
T.C	13	86.66
Alman	1	06.66
Tunus	1	06.66
Toplam	15	100

Rekreasyon/animasyon program sorumlularının uyruklarına göre dağılımında %86.66' sının Türk, % 06.66' sının Alman, % 06.66' sının ise Tunus uyruklu olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Esas Meslekleri Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları

Esas Meslek mi?	N	%
Evet	13	86.66
Hobim	1	06.66
Ek Gelir Kaynağım	1	06.66
Toplam	15	100

Tatil köylerinde çalışan rekreasyon/animasyon program sorumlularının esas meslekleri olup olmadığına dair olarak % 86.66' sı esas meslekleri olduğu, % 6.66' sı hobisi olduğu ve %6.66' ise ek gelir kaynağı olduğu görülmüştür (Tablo 4).

Tablo 5. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Bildikleri Yabancı Dillere Göre Dağılımları

Bildiğiniz Diller	N	%
Almanca	15	100
İngilizce	15	100
Bulgarca	1	06.66
Arapça	1	06.66
Türkçe	1	06.66
Fransızca	2	13.33
Rusça	1	06.66
Toplam	*N= 15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Rekreasyon/animasyon program sorumlularının bildikleri yabancı dillere göre dağılımına bakıldığında % 100' ü Almanca ve İngilizce, % 13.33' ü Fransızca, %6.66 ise Bulgarca, Arapça, Türkçe ve Rusça bilmektedirler (Tablo 5).

Tablo 6. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

Eğitim Düzeyiniz	N	%
İlköğretim	0	0
Lise	2	13.33
Yüksek okul	13	86.66
Yüksek Lisans	0	0
Doktora	0	0
Toplam	15	100

Yukarıdaki tablo da görüldüğü gibi, rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 86.66' sı yüksek okul mezunu, % 13.33' ü ise lise mezunudur (Tablo 6).

Tablo 7. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Rekreasyon / Animasyonla İlgili Eğitim Alıp Almadıklarına Göre Dağılımları

Rekreasyonla İlgili Eğitim Alındı mı?	N	%
Evet	15	100
Hayır	0	0
Toplam	15	100

Program sorumlularına rekreasyon/animasyon ile ilgili bir eğitim aldınız mı sorusuna % 100' ü evet cevabını vermişlerdir (Tablo 7).

Tablo 8. Cevabı Evet Olan Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Eğitimi Nerede Aldıklarına Göre Dağılımları

Eğitim Alındı ?	N	%
İş Ortamında	4	26.66
Özel Kurslarda	9	60
Okulda	2	13.33
Toplam	15	100

Tatil köyünde çalışan rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 60' ı eğitimini özel kurslarda, %26.66' sı iş ortamında ve % 13.33' ü okulda aldığını belirtmişlerdir (Tablo 8).

Tablo 9. Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlularının Kaç Yıldır Bu Görevde Çalıştıklarına Göre Dağılımları

Kaç Yıldır Bu Görevde Çalışılıyor?	N	%
1 Yıldan Az	0	00
1-3 Yıl	1	06.66
4-6 Yıl	5	33.33
7-9 Yıl	7	46.66
10 Yıl ve Üstü	2	13.33
Toplam	15	100

Kaç yıldır bu görevde çalıştığına ilişkin olarak rekreasyon/animasyon program sorumluları % 46.66' sı 7-9 yıl, %33.33' ü, 4-6 yıl, %13.33' ü 10 yıl ve üstü, %6.66' sı ise 1-3 yıl yönünde görüş bildirmişlerdir (Tablo 9).

Tablo 10. Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesislerin Dağılımları

Spor Tesisleri	N	%
Yüzme Havuzu	15	100
Fitnes Merkezi	15	100
Tenis Kortu	15	100
Squash Kortu	06	40.0
Basketbol Sahası	13	86.66
Voleybol Sahası	15	100
Mini Futbol	11	73.33
Mini Golf	10	66.66
Plaj Voleybolu	15	100
Toplam	*N=15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Tatil köylerindeki sportif rekreasyon/ animasyon amaçlı tesislerin dağılımına ilişkin olarak program sorumluları % 100 Yüzme havuzu, plaj voleybolu, fitnes merkezi, tenis kortu, voleybol sahası, % 86.66 basketbol, % 73.33 mini futbol, % 66.66 mini golf ve % 40 oranında squash kortu tesisleri bulunduğunu belirtmektedirler (Tablo 10).

Tablo 11. Tatil Köyünde Sunulan Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinin Dağılımları

Su Sporları	N	%
Yüzme	15	100
Sörf	15	100
Su Kayağı	15	100
Yelken	14	93.33
Jet Ski	15	100
Sürat Botu	11	73.33
Banana	15	100
Kano	14	93.33
Deniz Bisikleti	15	100
Scuba Dalma	7	46.66
Katamaran	10	66.66
Yat Turları	15	100
Rafting	5	33.33
Deniz Paraşütü	11	73.33
Knee Board	06	40.0
Havuz Oyunları	14	93.33
Toplam	*N=15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Program sorumluları tatil köylerinin % 100' ünde yüzme, sörf, su kayağı, jet ski, deniz bisikleti, % 93.33' ünde kano, yelken, havuz oyunları, %73.33' ünde sürat botu, deniz paraşütü, % 66.66' sında katamaran, %40'ında knee board, % 33.33' ünde rafting su sporları aktiviteleri yapıldığını belirtmişlerdir (Tablo 11).

Tablo 12. Tatil Köylerinde Sunulan Kara Sporları Aktivitelerinin Dağılımları

Kara Sporları	N	%
Jogging	15	100
Fitnes	15	100
Aerobik-Step	15	100
Trekking	8	53.33
Safari	7	46.66
Dağ Bisikleti	10	66.66
Tırmanma	6	40.00
Ata Binme	5	33.33
Yamaç Paraşütü	2	30.0
Okçuluk	13	86.66
Plaj Futbolu	15	100
Mini Futbol	11	73.33
Plaj Voleybolu	15	100
Voleybol	15	100
Basketbol	13	86.66
Mini Golf	10	66.66
Tenis	15	100
Squash	6	40.0
Masa Tenisi	15	100
Bilardo	15	100
Dart	15	100
Boccia	9	60.0
Toplam	*N=15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Rekreasyon/animasyon program sorumluları tatil köylerinin % 100' ünde jogging, fitnes, aerobik-step, plaj voleybolu, plaj futbolu voleybol, tenis, masa tenisi, bilardo, dart, % 86.66' sında okçuluk, basketbol, %73.33' ünde mini futbol, % 66.66' sında dağ bisikleti, mini golf, % 60'ında boccia, % 53.33' ünde trekking, %46.66' sında safari, % 40' ında squash, tırmanma, % 33.33' ünde ata binme, % 30' unda yamaç paraşütü, kara sporları aktiviteleri yapıldığını belirtmişlerdir (Tablo 12).

Tablo 13. Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinin Sıklığına Göre Dağılımları

Sıklık Derecesi	N	%
Her gün	13	86.66
Günaşırı	0	0
Haftada Bir	0	0
Günde Birkaç Kez	2	13.33
Her Grup Değiştiğinde	0	0
Toplam	15	100

Tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinin sıklık derecesi % 86.66' sını hergün, % 13.33' ü günde birkaç kez olarak görülmektedir (Tablo 13).

Tablo 14. Sportif Rekreasyon/Animasyon Programında Nelerin Yer Alacağına Kimlerin Karar Verdiğine Göre Dağılımlar

Kim (ler) Karar Veriyor?	N	%
Tesis Sahibi	0	0
Yönetici	3	20.0
Rekreasyon/ Animasyon Şefi	4	26.66
Animatörler	0	0
Turistler	0	0
Yönetici / Rekreasyon/Animasyon Şefi	6	40.0
Rekreasyon/Animasyon Şefi / Animatörler	1	06.66
Yönetici / Animatörler	0	0
Diğer (Yönetim Kurulu)	1	06.66
Toplam	15	100

Tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon programlarına program sorumluları % 40 yönetici ve rekreasyon/animasyon program sorumlusu birlikte, % 26.66 rekreasyon/animasyon program sorumlusu tek başına, % 20 yönetici, %6.66 rekreasyon / animasyon program sorumlusu ile animatör ve % 6.66 yönetim kurulu cevabını vermişlerdir (Tablo 14).

Tablo 15. Sportif Rekreasyon/Animasyonda Yer Alan Faaliyetlerin Neler Olacağını Belirlemede Hangi Faktörlerin Etkili Olduğu İle İlgili Dağılımlar

Etkili Faktörler	N	%
Animatörün Becerisi	10	50
Tesis Sahibinin İstekleri	2	13.33
Turistin İstekleri	15	100
Yöneticinin İstekleri	15	100
Bütçe	12	80.0
Tesis	15	100
Toplam	*N=15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Rekreasyon/animasyon program sorumluları, sportif rekreasyon/animasyon programında nelerin yer alacağına ilişkin olarak % 100 turistin istekleri, yöneticinin istekleri, tesislerin durumları. % 80 bütçe faktörü, %50 animatörün becerisi, %13.33 tesis sahibinin isteklerinin etkili faktörler olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo 15).

Tablo 16. Sportif Rekreasyon/Animasyon Programlarının Niteliğine Göre Dağılımlar

Programın Niteliği	N	%
Standart	8	53.33
Ülkelere Özel	0	0
Turistlerin Demografik Yapısına Göre (Yaş – Cinsiyet)	4	26.66
Standart – Ülkelere Özel	1	06.66
Standart – Turistlerin Demografik Yapısına Göre	2	13.33
Ülkelere Özel – Turistlerin Demografik Yapısına Göre	0	0
Standart – Ülkelere Özel – Turistlerin Demografik Yapısına Göre	0	0
Diğer	0	0
Toplam	15	100

Sportif rekreasyon/animasyon program niteliğine bakıldığında % 53.33' ünün standart programları olduğu, % 26.66' sının turistlerin yaş, cinsiyet, milliyet gibi

demografik özelliklerine göre programları olduğu, % 13.33' ünün hem standart hem de turistlerin demografik yapısına göre programları olduğu, % 6.66' sının standart ve ülkelere özel programları olduğu görülmektedir (Tablo 16).

Tablo 17. Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Sunulduktan Sonra Bir Değerlendirme Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar

Değerlendirme Yapılıyor mu?	N	%
Evet	15	100
Hayır	0	0
Kısmen	0	0
Toplam	15	100

Rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 100' ü program uygulandıktan sonra değerlendirme yaptıklarını bildirmektedir (Tablo 17).

Tablo 18. Cevap Evet İse Nasıl Bir Değerlendirme Yapıldığına Göre Dağılımlar

Nasıl Bir Değerlendirme Yapılıyor?	N	%
Videoya Çekip İzliyoruz	1	06.66
Animatörlerle Konuşuyoruz	15	100
Turistlere Anket Veriyoruz	6	40.0
Turistlerle Konuşuyoruz	15	100
Diğer (Kendim İzliyorum)	2	13.33
Toplam	*N= 15	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 100' ü animatörler ve turistlerle konuşarak, % 40'ı turistlere anket vererek, % 13.33' ü aktiviteleri bizzat izleyerek, %6.66' sını ise videoya çekip izleyerek değerlendirme yaptıkları yönünde görüş belirtmektedirler (Tablo 18).

Tablo 19. Değerlendirme Yapıldıktan Sonra Gerekli Olan Düzeltmelerin Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar

Düzeltilme Yapılıyor mu?	N	%
Evet	15	100
Hayır	0	0
Kısmen	0	0
Toplam	15	100

Program sorumlularının % 100' ü değerlendirmelerden sonra gerekli olan düzeltmeleri yaptıklarını söylemektedirler (Tablo 19).

Tablo 20. En Fazla Katılım Sağlanan Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri İle İlgili Dağılımlar

Rekreasyon/animasyon Aktiviteleri	N	%
Su Sporları Rekreasyon Aktiviteleri	3	20.0
Kara Sporları Rekreasyon Aktiviteleri	5	33.33
Gösteri – Eğlence Aktiviteleri	7	46.66
Kültürel Rekreasyon Aktiviteleri	0	0
Çocuk Rekreasyon Aktiviteleri	0	0
Toplam	15	100

Program sorumlularına göre en fazla katılım sağlanan rekreasyon / animasyon aktiviteleri % 46.66 ile gösteri – eğlence aktiviteleri, % 33.33 ile kara sporları aktiviteleri ve % 20 ile su sporları aktiviteleridir. Kültürel rekreasyon/animasyon aktivitelerini ve çocuk rekreasyon/animasyon aktivitelerini hiçbir program sorumlusu en fazla katılım sağlanan aktiviteler arasında göstermemiştir (Tablo 20).

Tablo 21. Tatil Köyünüzdeki Animatörlerin Sayılarına Göre Dağılımları

Animatörlerin Dağılımı	N	%
Su Sporları Animatörü	78	35.94
Kara Sporları Animatörü	95	43.77
Gösteri-Eğlence Animatörü	142	65.43
Kültürel Animatör	54	24.88
Çocuk Animatörü	40	18.43
Toplam	*N=217	**

**N= Örnek büyüklüğü*

*** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.*

Tatil köylerinde çalışan animatörlerin dağılımını, rekreasyon/animasyon program sorumluları % 65.43 ile gösteri ve eğlence animatörleri, % 43.77 ile kara sporları animatörleri, % 35.94 ile su sporları animatörleri, % 24.88 ile kültürel animatörler, % 18.43 ile çocuk animatörleri olarak belirtmektedirler (Tablo 21).

4.2 Spor Animatörü İle İlgili Bulgular

Tablo 22. Spor Animatörlerinin Yaşlara Göre Dağılımları

Yaş	N	%
18 - 25	80	72.72
26 - 35	26	23.63
36 - 45	4	03.63
46 - 55	0	0
56 ve Üstü	0	0
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin yaşlarına göre dağılımlarına bakıldığında % 72.72' sinin 18-25 genç yaş grubu, %23.63' ünün 26-35 yaş grubu, %3.63' ünün 36-45 yaş grubu içerisinde yer aldıkları görülmektedir (Tablo 22).

Tablo 23. Spor Animatörlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Erkek	68	61.81
Bayan	42	38.18
Toplam	110	100

Tatil köylerinde spor animatörlerinin % 61.81' i erkek, % 38.18' inin ise bayan olduğu görülmektedir (Tablo 23).

Tablo 24. Spor Animatörlerinin Uyruklarına Göre Dağılımları

Uyruk	N	%
T.C	74	67.27
Rus	09	08.18
Alman	08	07.27
Avusturya	06	05.45
Bulgaristan	08	07.27
Romen	02	01.81
İtalyan	02	01.81
Kırgız	01	0.90
Toplam	110	100

Tatil köylerinde çalışan spor animatörlerin % 67.27' si Türk, % 8.18' i Rus, % 7.27' si Alman, %7.27 Bulgar, % 5.45' Avusturyalı,% 1.81 Romen, %1.81 İtalyan, % 0.9' u Kırgız'dır (Tablo 24).

Tablo 25. Spor Animatörlerinin Esas Meslekleri Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları.

Esas Mesleğiniz mi?	N	%
Evet	59	53.63
Hobim	13	11.81
Ek Gelir Kaynağım	38	34.54
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin % 53.63' ü animatörlüğü esas meslek olarak yaptıklarını, %34.54' ek gelir kaynağı sağlamak amacıyla yaptıklarını, %11.81' i ise hobi olarak yaptıklarını belirtmektedirler (Tablo 25).

Tablo 26. Spor Animatörlerinin Bildikleri Yabancı Dillere Göre Dağılımları

Bildiğiniz Diller	N	%
Almanca	80	72.72
İngilizce	84	76.36
Fransızca	8	7.27
Türkçe	8	7.27
Rusça	1	0.90
İtalyanca	8	7.27
Toplam	*N=110	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Tatil köylerinde çalışan spor animatörleri bildikleri yabancı dil dağılımına ilişkin olarak %76.36 İngilizce, % 72.72 Almanca, % 7.27 Fransızca, % 7.27 Türkçe, % 7.27 İtalyanca, % 0.90 Rusça cevabını vermişlerdir (Tablo 26).

Tablo 27. Spor Animatörlerinin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

Eğitim Düzeyiniz	N	%
İlköğretim	06	5.45
Lise	46	41.81
Yüksek okul	48	43.63
Yüksek Lisans	10	9.09
Doktora	00	0
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin % 43.63' ü yüksek okul mezunu, %41.81' i lise mezunu, % 9.09' u yüksek lisans mezunu, %5.45' inin ilköğretim mezunu olduklarını görmekteyiz (Tablo 27).

Tablo 28. Spor Animatörlerinin Sportif Rekreasyon/Animasyonla İlgili Eğitim Alıp Almadıklarına Göre Dağılımları

Rekreasyonla İlgili Eğitim Alındı mı?	N	%
Evet	44	40.0
Hayır	66	60.0
Toplam	110	100

Tatil köylerinde çalışan spor animatörlerinin %40'ı sportif rekreasyon /animasyon ile ilgili eğitim aldıklarını belirtirken, % 60'ı ise eğitim almadıklarını belirtmektedirler (Tablo 28).

Tablo 29. Cevabınız Evet Olan Spor Animatörlerinin Eğitimi Nerede Aldıklarına Göre Dağılımları

Eğitim Nerede Alındı?	N	%
İş Ortamında	33	75.00
Özel Kurslarda	08	18.18
Okulda	03	06.81
Toplam	44	100

Tatil köyünde çalışan spor animatörlerinin % 75' i eğitimini iş ortamında, %18.18' i özel kurslarda ve % 06.81' i okulda aldığını belirtmişlerdir (Tablo 29).

Tablo 30. Spor Animatörlerinin Kaç Yıldır Bu Görevde Çalıştıklarına Göre Dağılımları

Kaç Yıldır Bu Görevde Çalışılıyor?	N	%
1 Yıdan Az	44	40.00
1-3 Yıl	45	40.90
4-6 Yıl	19	17.27
7-9 Yıl	02	01.81
10 Yıl ve Üstü	0	0
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin %40.90' ı 1-3 yıl, %40' ı 1 yıldan az, %17.27'si 4-6 yıl, % 1.81'i 7-9 yıl arası tatil köylerinde çalıştıklarını bildirmektedirler (Tablo 30).

Tablo 31. Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesisler Ve Malzemelerin Yeterli Olup Olmadığına Göre Dağılımları

Tesis ve Malzeme Yeterli mi?	N	%
Evet	65	59.09
Hayır	19	17.27
Kısmen	26	23.63
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin % 59.09' u sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesis ve malzemelerinin yeterli olduğunu belirtirken, % 17.27' si yetersiz olduğunu ve % 23.63' ü ise kısmen yeterli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 31).

Tablo 32. Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Uygulandıktan Sonra Bir Değerlendirme Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar

Değerlendirme Yapılıyor mu?	N	%
Evet	104	94.54
Hayır	06	05.45
Toplam	110	100

Tatil köyündeki spor animatörlerinin % 94.54' ü program uygulandıktan sonra değerlendirme yaptıklarını belirtirken, % 5.45' i değerlendirme yapmadıklarını belirtmişlerdir (Tablo 32).

Tablo 33. Cevabı Evet Olanların Nasıl Bir Değerlendirme Yaptıklarına Göre Dağılımları

Nasıl Bir Değerlendirme Yapılıyor?	N	%
Videoya Çekip İzliyoruz	10	09.09
Animatörlerle Konuşuyoruz	69	62.72
Turistlere Anket Veriyoruz	68	61.81
Turistlerle Konuşuyoruz	83	75.45
Toplam	*N=110	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Spor animatörlerinin % 75.45' i turistlerle konuşarak, % 62.72' si animatörlerle konuşarak % 61.81' i turistlere anket vererek, %9.09' u ise videoya çekip izleyerek değerlendirme yaptıkları yönünde görüş belirtmektedirler (Tablo 33).

Tablo 34. Değerlendirme Yapıldıktan Sonra Gerekli Olan Düzeltmelerin Yapılıp Yapılmadığına Göre Dağılımlar

Düzeltilme Yapılıyor mu?	N	%
Evet	92	83.63
Hayır	10	09.09
Kısmen	08	07.27
Toplam	110	100

Spor animatörlerinin % 83.63' program uygulandıktan sonra gerekli olan düzeltmeleri yaptıklarını, % 09.09' u yapmadıklarını, % 7.27' si ise düzeltmeleri kısmen yaptıklarını belirtmektedir (Tablo 34).

4.3 Turistler İle İlgili Bulgular

Tablo 35. Turistlerin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	N	%
18 – 25	67	21.89
26 – 35	126	41.17
36 – 45	81	26.47
46 – 55	27	08.82
56 – 65	04	01.30
Toplam	306	100

Araştırmamıza katılan yabancı turistlerin %41.17' si 26-35 yaş grubunu, %26.47' si 36-45 yaş grubunu, % 21.89' u 18-25 yaş grubunu, % 8.82' si 46-55 yaş grubunu ve % 1.30' unu 56-65 yaş gurubunu oluşturduğu görülmektedir (Tablo 35).

Tablo 36. Turistlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Erkek	174	56.86
Bayan	132	43.13
Toplam	306	100

Tatil köylerindeki sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerine katılan yabancı turistlerin % 56.86'sını erkekler, % 43.13'ünü bayanlar oluşturmaktadır (Tablo 36).

Tablo 37. Turistlerin Ülkelerine Göre Dağılımları

Ülke	N	%
Almanya	78	25.49
İngiltere	118	38.56
Avusturya	21	06.86
USA	18	05.88
Belçika	15	04.90
Fransa	14	04.57
Finlandiya	14	04.57
Hollanda	12	03.92
Diğer	16	05.22
Toplam	306	100

Yabancı turistlerin %38.56' sı İngiltereli, % 25.49' u Almanyalı, % 6.86' sı Avusturyalı, % 5.88' i Amerikalı, % 4.90' ı Belçikalı, % 4.57' si Fransalı, % 4.57' si Finlandiyalı, % 3.92' si Hollandalı, % 5.22' si ise diğer ülkelerden olduğunu belirtmektedir (Tablo 37).

Tablo 38. Turistlerin Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılıp Katılmadıklarına Göre Dağılımları

Su Sporlarına Katılındı mı?	N	%
Evet	266	86.92
Hayır	40	13.07
Toplam	306	100

Yabancı turistlerin % 86.92' si su sporları rekreasyon / animasyon aktivitelerine katıldıklarını, % 13.07' si ise katılmadıklarını bildirmektedir. (Tablo 38).

Tablo 39. Turistlerin Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılımlarına Göre Dağılımları

Su Sporları Aktiviteleri	N	%
Yüzme	159	59.77
Sörf	136	51.12
Su Kayağı	63	23.68
Knee Board	06	2.25
Jet Ski	138	51.87
Sürat Botu	24	09.02
Banana	144	54.13
Kano	44	16.54
Deniz Bisikleti	13	04.88
Deniz Paraşütü	42	15.78
Katamaran	21	07.89
Scuba Dalma	12	04.51
Rafting	12	04.51
Havuz Oyunları	152	57.14
Yelken	54	20.30
Yat Turları	18	06.76
Toplam	*N=266	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Turistlerin % 59.77' si yüzme, 57.14'si havuz oyunları, % 54.13' ü banana, %51.87' si jet-ski, %51.12' si sörf, 23.68' i su kayağı, %20.30'u yelken % 16.54' ü kano, % 15.78' si' deniz paraşütü, % 9.02' si sürat botu, % 7.89' u katamaran, % 6.76' sı yat turları, % 4.88' i deniz bisikleti, % 4.51 rafting, % 4.51' i scuba dalma, % 2.25' i knee board su sporları aktivitelerine katılmışlardır (Tablo 39).

Tablo 40. Turistlerin Kara Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılıp Katılmadıklarına Göre Dağılımları

Kara Sporları Aktivitelerine Katılındı mı?	N	%
Evet	257	83.98
Hayır	49	16.01
Toplam	306	100

Araştırmamıza katılan yabancı turistlerin % 83.98' i kara sporları rekreasyon / animasyon aktivitelerine katıldıklarını, % 16.01' i ise katılmadıklarını bildirmektedir (Tablo 40).

Tablo 41. Turistlerin Kara Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerine Katılımlarına Göre Dağılımları

Kara Sporları	N	%
Jogging	58	22.56
Fitnes	67	26.07
Aerobik-Step	136	52.91
Trekking	18	05.88
Safari	42	16.34
Dağ Bisikleti	30	11.67
Tırmanma	51	19.84
Ata Binme	10	03.89
Yamaç Paraşütü	18	7.00
Okçuluk	32	12.45
Plaj Futbolu	53	20.62
Mini Futbol	48	18.67
Plaj Voleybolu	102	39.68
Voleybol	124	48.24
Basketbol	34	13.22
Mini Golf	12	04.66
Tenis	104	40.46
Squash	06	2.33
Masa Tenisi	51	19.84
Bilardo	27	10.50
Dart	64	24.90
Boccia	84	32.68
Toplam	*N=257	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Turistlerin % 52.91' i aerobik-step, % 48.24' ü voleybol, % 40.46' sı tenis, %39.68' si plaj voleybolu, % 32.68' i boccia, % 26.07' si fitnes, % 24.90' ı dart, % 22.56' sı jogging, % 20.62 plaj futbolu, % 19.84' ü tırmanma, % 19.84' ü masa tenisi, % 18.67' si mini futbol, % 16.34' ü safari, % 13.22' i basketbol, % 12.45' i okçuluk, % 11.67' si dağ bisikleti, % 10.50' i bilardo, % 7.00' yamaç paraşütü, % 5.88' i trekking, % 4.66' sı mini golf, % 3.89 ata binme, % 2.33' ü squash kara sporları aktivitelerine katıldıklarını belirtmişlerdir (Tablo 41).

Tablo 42. Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerinden Memnun Olma Durumlarına Göre Dağılımları

Memnun Kalındı mı ?	N	%
Evvet	264	86.27
Hayır	27	08.82
Kısmen	15	04.90
Toplam	306	100

Turistlerin % 86.27' si sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinden memnun kaldığını belirtirken, % 8.82' si memnun kalmadığını ve % 4.90' nı ise kısmen memnun kaldığını belirtmiştir (Tablo 42).

Tablo 43. Turistlerin Memnun Olma Nedenlerine Göre Dağılımları

Memnun Olmadaki Nedenler	N	%
Başarılı Spor Animatörleri	138	52.27
Sportif Rekreasyon Tesisleri	63	23.86
Malzeme Kalitesi	45	17.04
İyi Planlanmış Program	121	04.58
Grubun Canlılığı	90	34.09
Toplam	*N=264	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Turistlerin uygulanan sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinden memnun olma nedenleri olarak % 52.27' si başarılı spor animatörlerini, % 34.09' u birlikte animasyon programına katıldığı grubun istekliliği ve aktiviteler esnasındaki canlılığını, % 23.86' sı sportif rekreasyon/animasyon tesislerinin yeterliliğini, % 4.58' i iyi planlanmış rekreasyon/animasyon programını göstermiştir (Tablo 43).

Tablo 44. Turistlerin Memnun Olmama ve Kısmen Memnun Olma Nedenlerine Göre Dağılımları

Memnun Olmama ve Kısmen Memnun Olma Nedenleri	N	%
Spor Animatörlerinin Sayısının Azlığı	24	57.14
Spor Animatörlerinin Başarısızlığı	03	7.14
Yetersiz Program	14	33.33
Grup Performansındaki Yetersizlik	0	0
Spor Tesisleri ve Malzemelerinin Yetersizliği	26	61.90
Toplam	*N=42	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Turistler katıldıkları sportif rekreasyon/animasyon programından memnun olmama ve kısmen memnun olma nedenleri olarak, % 57.14 oranında spor animatörlerinin sayısının az olmasını, % 61.90 oranında spor tesisleri ve malzemelerinin yetersiz olmasını, % 33.33 oranında uygulanan programın yeterli bulunmamasını, % 7.14 oranında ise spor animatörlerinin programı uygularken başarısızlığını göstermişlerdir (Tablo 44).

Tablo 45. Turistlerin Beklediği Sportif Aktivitelerin Programda Yer Alıp Almadığına Göre Dağılımları

Beklenen Ancak Programda Olmayan Aktiviteler Var mı?	N	%
Evet	08	2.61
Hayır	298	97.38
Toplam	306	100

Turistler, beklediğiniz ancak sportif rekreasyon/animasyon programında yer almayan aktiviteler var mı sorusuna % 97.38 oranında hayır cevabını, % 2.61 evet cevabını vermişlerdir. Bu da gösteriyor ki tatil köyüne gelen ve sportif rekreasyon/animasyon programına katılan yabancı turistlerin büyük bir oranı beklentilerine cevap alabilmişlerdir (Tablo 45).

Tablo 46. Turistlerin Beklediği Ancak Programda Yer Almayan Aktivitelere Göre Dağılımları

Hangi Aktiviteler	N	%
Scuba Dalma	02	25.00
Plaj Hetbolü	05	62.50
Ata Binme	04	50.00
Toplam	*N=8	**

*N= Örnek büyüklüğü

** Birden fazla işaretlendiğinden toplam 100' den fazla çıkmaktadır.

Turistler bekledikleri ancak programda yer almayan sportif rekreasyon / animasyon aktiviteleri olarak % 62.50 oranında plaj hentbolü, % 50 oranında ata binmeyi, % 25 oranında ise scuba dalmayı belirtmişlerdir (Tablo 46).

Tablo 47. Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesis Ve Malzemeleri Yeterli Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları

Tesis ve Malzemeler Yeterli Mi?	N	%
Evet	266	86.92
Hayır	21	06.86
Kısmen	19	06.20
Toplam	306	100

Turistlerin % 86.92' si sportif rekreasyon amaçlı tesis ve malzemeleri yeterli bulurken, % 6.86' sı yetersiz bulmakta ve % 6.20' si de kısmen yeterli bulduklarını belirtmektedir (Tablo 47).

Tablo 48. Turistlerin Spor Animatörlerini Başarılı Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları

Spor Animatörleri Başarılı mı?	N	%
Evet	262	85.62
Hayır	27	8.82
Kısmen	17	5.55
Toplam	306	100

Turistler katıldıkları sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerini yürüten spor animatörlerini % 85.62 oranında başarılı, % 8.82 oranında başarısız ve % 5.55 oranında ise kısmen başarılı bulmuşlardır (Tablo 48).

Tablo 49. Turistlerin Spor Animatörlerinin İletişim Kurmada Başarılı Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımları

Spor Animatörleri İletişimde Başarılı mı ?	N	%
Evet	287	93.79
Hayır	09	02.94
Kısmen	10	03.26
Toplam	306	100

Turistler spor animatörlerini iletişim kurmada % 93.79 oranında başarılı, % 2.94 oranında başarısız ve % 3.26 oranında kısmen başarılı bulduklarını belirtmişlerdir (Tablo 49).

Tablo 50. Turistlerin Sportif Rekreasyon/Animasyon Programı Yapılmadan Önce Kendilerine Danışılıp Danışılmadığına Göre Dağılımları

Size Danışıldı mı?	N	%
Evet	48	15.68
Hayır	258	84.31
Toplam	306	100

Sportif rekreasyon/animasyon programlarının hazırlanmasından önce, bu programlara ilişkin olarak turistlerin istek ve ihtiyaçlarının belirlenip belirlenmediğine bakıldığında, turistlerin % 84.31' i kendilerine danışılmadığını, % 15.68' i danışıldığını belirtmişlerdir (Tablo 50).

Tablo 51. Turistlerin Başarı İle Sunulmuş Bir Sportif Rekreasyon /Animasyon Programının Ülkemizi Tekrar Seçmesinde Etkili Olup Olamayacağına Göre Dağılımları

Tekrar Seçmenizde Etkili Olur mu?	N	%
Evet	201	65.68
Hayır	42	13.72
Kısmen	63	20.58
Toplam	306	100

Başarı ile uygulanmış bir sportif rekreasyon/animasyon programının turistlerin ülkemizi tekrar seçmesinde etkili olup olmayacağına ilişkin olarak, turistlerin % 65.68' i tekrar seçmemde etkili olur derken, % 20.58'i kısmen etkili olur ve % 13.72' si hayır etkili olmaz cevabını vermiştir (Tablo 51).

Tablo 52. Turistlerin Başarılı Bir Sportif Rekreasyon/Animasyon Programından Sonra Kalış Sürelerini Uzatmayı Düşünüp Düşünemeyeceklerine Göre Dağılımları

Kalış Süresi Uzatılabilir mi?	N	%
Evet	251	82.02
Hayır	12	03.92
Kısmen	43	14.05
Toplam	306	100

Başarılı bir sportif rekreasyon/animasyon programından sonra kalış sürelerini turistlerin % 82.02' si uzatabileceklerini, %14.05' i kısmen uzatabileceklerini, % 3.92' si ise uzatmayacaklarını belirtmiştir (Tablo 52).

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu bölümde rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin sorulan sorulara verilen cevaplar birlikte, yabancı turistlerin cevaplarına ait bulgular ayrıca incelendiğinde genel bir değerlendirme yapılmış ve öneriler geliştirilmiştir.

Tablo 1, 2, 22 ,23 ele alındığında; tatil köylerinde çalışan rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin yaş dağılımları şöyledir; rekreasyon program sorumlularının %66.66' sı 26-35 yaş grubunda ve spor animatörlerinin % 72.72' si 18-25 yaş grubundadır. Hem rekreasyon/animasyon program sorumlularının hem de spor animatörlerinin % 61.81 gibi bir oranda erkeklerin oluşturduğu görülmüştür. Bayanlar ise daha az oranda tatil köylerinde rekreasyon/animasyon program sorumlusu ve spor animatörü olarak çalışmaktadırlar. Bu sonuç çalışma şartlarının zorluğuna ve fiziki kapasitenin çok önemli olmasına bağlanabilir. Zira tatil köylerinde çalışma saatlerinin çok yoğun, sabah erken saatlerden gece geç saatlere kadar sürmesinden dolayı zaman mevhumu yoktur. Bu çalışma şartlarının fiziki olarak çok yorucu olması bayanların burada çalışmasını engellemiş olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca Türk aile yapısındaki kadının rolü etkilemiş olabilir.

Tablo 3 ve 24 ele alındığında ise; rekreasyon/animasyon program sorumlularının ve spor animatörlerinin büyük bir oranı Türkiye Cumhuriyeti uyrukludur. Yabancı uyruklu spor animatörü olarak en fazla Rus, Alman ve Bulgar uyrukludur. Tatil köylerindeki rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin çoğunluğunun Türklerden oluşması ülkemizin ve kültürümüzün tanıtımı açısından olumlu bir gelişmeler getireceği ve sevindirici bulunduğu söylenebilir.

Tablo 4, 25' e bakıldığında, rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 86.66' sı yaptıkları işi esas meslekleri olarak tanımlarken bu oran spor animatörlerinde % 53.63' e düşmektedir. Spor animatörünün % 34.54' ü ek gelir kaynağı olarak bu görevi yapmaktadır. Genel olarak bakıldığında rekreasyon / animasyon program

sorumlularının mesleklerine daha profesyonelce yaklaştıkları görülürken, spor animatörlüğünü yüksek okulda okuyan öğrencilerin geçici olarak ve kendilerine ek gelir kaynağı yaratarak yaz tatillerini değerlendirip zevkli bir iş ortamında yaptıkları söylenebilir.

Tablo 5 ve 26 rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin hepsinin en az bir yabancı dili konuştuklarını göstermektedir. En fazla konuşulan dil olarak Almanca ve İngilizce ilk sırayı almaktadır. Bu sonuç yöremize gelen yabancı turistlerin daha çok Alman ve İngiliz olmasına bağlanabilir.

Tablo 6 ve 27' de rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin eğitim düzeyleri ile ilgili bilgiler verilmektedir. Tatil köylerinde çalışan program sorumluları ve spor animatörlerinin eğitim düzeylerine bakıldığında program sorumluları ve spor animatörlerinin büyük bir kısmının yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir. İlköğretim mezunu seviyesinde program sorumlusu yoktur. Spor animatörlerinde bu oran % 5.45 gibi düşük seviyede çıkmıştır. Rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin eğitim düzeylerinin yüksek olması, ülkemiz ve bölgemiz açısından olumlu bir gelişme olarak görülmektedir. Çünkü eğitim seviyesi yüksek olan rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörleri yabancı turistlerle daha iyi ve sıcak ilişkiler kurabilir ve yabancı turistlerin ülkemiz ve bölgemiz hakkında daha gerçekçi bilgiler alarak olumlu düşüncelere sahip olmasını sağlayabilirler.

Tablo 7, 8, 28, 29' da görüldüğü gibi, rekreasyon/animasyon program sorumlularının hepsi konuları ile ilgili olarak eğitim aldıklarını ve bu eğitimi aldıkları yer olarak ilk sırada özel kursları göstermişlerdir. Spor animatörlerinin % 40 gibi düşük bir oranı eğitim aldıklarını ve eğitimi çoğunlukla iş ortamında gerçekleştiğini bildirmişlerdir. Okulda alınması gerekli olan bu eğitimin okulda eğitim alınma oranı rekreasyon/animasyon program sorumlularında % 13.33, spor animatörlerinde % 6.81 gibi çok düşük seviyede kalmıştır. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının

meslekleri ile ilgili olarak eğitimli oldukları söylenebilirken, spor animatörleri için aynı şey söylenemez. Çünkü spor animatörlerinin % 60' ı çalıştıkları meslekle ilgili olarak hiçbir eğitim almamışlardır. Bu sonuç, spor animatörlerinin belirttiği gibi (Tablo 4,25) spor animatörlüğü mesleğinin esas meslek olarak yapılmadığı ve %50 ye yakınının hobi ve ek gelir kaynağı olarak yaptığı sonucunu desteklemektedir.

Tablo 9 ve 30' da kaç yıldır bu görevde çalıştıklarına ilişkin bulgular yer almaktadır. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının % 79.99 gibi bir hayli yüksek oranı 4-9 yıl arasında bu görevde çalışırken, spor animatörlerinde bu oran % 80.90'ında 0-3 yıl arasında gerçekleşmiştir. Görüldüğü gibi program sorumluları tecrübe açısından iyi bir seviyede olmasına rağmen , spor animatörlerinin büyük bir oranı tecrübesizdir. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının mesleklerini daha uzun süre sürdürdüklerini, spor animatörlerinin ise mesleklerini kısa tuttuklarını söyleyebiliriz. Spor animatörleri üniversite öğrencilerinin ek gelir kaynağı ve hobileri olduğu düşünülürse, üniversiteden mezun olduktan sonra gerçek mesleklerine dönmekte ve yerlerini yine üniversite öğrencilerine bırakmaktadırlar. Bu da spor animatörlerinin uzun süre aynı işte çalışmamaları ve tecrübeli olmamaları sonucunu desteklemektedir.

Tablo 10, 31. 47' de tatil köylerinin hepsinde yüzme havuzu, fitness merkezi, tenis kortları, voleybol sahası ve plaj voleybolu sahasının bulunduğu görülmektedir. Tatil köylerinde en az bulunan sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesis squash kortu olmuştur. Spor animatörlerinin % 59.09' u tesis ve malzemelerin yeterli olduğu yönünde görüş bildirmektedir. Turistlerin ise % 86.92' si tesis ve malzemeleri yeterli görmektedir. Sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesisleri turistlerin kullanımına sunan spor animatörleri tesis ve malzemeleri yeterli görmekte ama çok yüksek oranda yeterli görmemektedir. Buna karşılık sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesisleri ve malzemeleri kullanan yabancı turistlerin büyük bir oranı tesis ve malzeme açısından hoşnut kalmışlar ve yeterli görmüşlerdir. Bu sonuç spor animatörlerinin tesis ve malzemeler konusunda teknik açıdan daha fazla bilgiye sahip olmasına, yeni çıkan malzemelerden haberdar olmalarına ve kullanmak istemelerine bağlanabilir.

Tablo 11 ve 12' de tatil köylerinde sunulan su sporları ve kara sporları aktiviteleri verilmektedir. I. sınıf tatil köyleri su sporları ve kara sporları bakımından çok çeşitli animasyon aktiviteleri sunmaktadır. En çok sunulan su sporları aktiviteleri yüzme, sörf, su kayağı, banana, deniz bisikleti, yat turlarıdır. En az sunulan su sporları aktivitesi rafting olarak göze çarpmaktadır. En çok sunulan kara sporları aktiviteleri ise jogging, fitness, aerobik-step, plaj voleybolu, voleybol, masa tenisi, tenis, bilardo ve dardtır. En az sunulan kara sporları aktivitesi ise ata binmedir. Bu sonuçlar yabancı turistlerin en çok katıldıkları su sporları ve kara sporları aktivitelerini doğrular niteliktedir (Tablo 38,39,40,41). Dolayısıyla tatil köyleri turistlerin ilgi gösterdikleri sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerini programlarına aldıkları ve turistlerin hizmetine sundukları söylenebilir.

Tablo 13,14,15' deki Sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinin uygulama sıklığına bakıldığında her gün cevabı ilk sıradadır. Tatil köylerinde ki sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri her gün düzenli olarak uygulanmaktadır. Düşük bir oranda ise günde birkaç kez sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri yabancı turistlerin hizmetine sunulmaktadır. Sportif rekreasyon/animasyon programına karar verenlerin oranı % 40 ile yönetici-rekreasyon/animasyon program sorumlusudur. I. sınıf tatil köylerinde sportif rekreasyon/animasyon programında nelerin olacağını belirlemede etkili faktörler olarak en çok turistlerin istekleri ve tesislerin durumu karşımıza çıkmaktadır. Bu da gösteriyor ki sportif rekreasyon/animasyon programını rekreasyon/animasyon program sorumluları ile yöneticiler birlikte oluşturmaktadır. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının sportif rekreasyon/animasyon programını turistlerin istekleri ve tesislerin durumunu göze alarak hergün uygulanmak üzere hazırladığını ve bunu yöneticilerin onayladığını söyleyebiliriz.

Tablo 16,17,18,19,32, 33 ve 34' de bakıldığında sportif rekreasyon/animasyon programlarının niteliği ve değerlendirme şekilleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Turistlere sunulan sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinin % 53.33 oranıyla ilk

sırada yer alan standart bir program olduğu ve standart programın her gelen turist grubuna uygulandığı görülmektedir. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının tümü programı uyguladıktan sonra bir değerlendirme yapmaktadırlar. Bu oran spor animatörlerince de oldukça yüksek bir oranda desteklenmiştir. Tatil köylerinde sunulan programdan sonra bir değerlendirme yapıldığı açık olarak görülmektedir. Bu değerlendirmeyi program sorumluları ve spor animatörleri turist ve animatörlerle konuşma şeklinde yapmaktadırlar. Bu değerlendirme şekilleri ilk sıraları oluştururken, en son sırayı rekreasyon/animasyon program sorumlularında ve spor animatörlerinde aktiviteleri videoya çekip daha sonra izleme oluşturmaktadır. Açıkça görüldüğü gibi I. sınıf tatil köylerinde sportif rekreasyon/animasyon programlarının değerlendirilmesi turistler ve animatörlerle konuşarak olmaktadır. Rekreasyon/animasyon program sorumlularının tümü değerlendirme yaptıktan sonra gerekli olan düzeltmeleri yapmaktadır. Bu oran spor animatörlerinde % 83.63' e gerilemektedir. Rekreasyon/animasyon programlarında ortaya çıkan aksaklıklar ve gerekli düzeltmeler rekreasyon/animasyon program sorumlularının tamamı tarafından yapılırken % 9.09 oranındaki spor animatörü gerekli olan düzeltmeleri yapmamaktadırlar. Spor animatörlerinin çok az bir oranda bile olsa düzeltme yapmadıklarını belirtmelerine, düzeltmeleri program sorumlusundan bekledikleri sonucunu çıkartabiliriz.

Tablo 20, 21 incelendiğinde. en fazla yabancı turistlerin ilgi gösterdiği rekreasyon/animasyon aktiviteleri gösteri – eğlence , kara sporları ve su sporlarıdır. I. sınıf tatil köylerinde çalışan animatörlerin dağılımına bakıldığında ile gösteri-eğlence animatörleri ilk sırayı alırken, ikinci ve üçüncü sırayı kara sporları animatörleri ve su sporları animatörleri almaktadır. En az animatör grubu ise % 18.43 ile çocuk animatörleri grubudur. İlgi gösterilen rekreasyon/animasyon aktiviteleri ile görev yapan animatörlerin dağılımı birbirlerini destekler görünmektedir. Bu sonuçlar yabancı turistlerin tatillerini eğlence ve spor yaparak değerlendirmek istediğini göstermektedir.

Tablo 35, 36 ve 37 incelendiğinde; Su sporları ve kara sporları rekreasyon /animasyon aktivitelerine katılan yabancı turistlerin 26-35 yaş grubu ilk sırada yer alırken, en son sırayı 56-65 yaş grubu oluşturduğu görülmektedir. Cinsiyetlere bakıldığında bu oran erkeklerde % 56.86, bayanlarda % 43.13' tür. Su sporları ve kara sporları aktivitelerine katılan yabancı turistlerin ülkelerine göre dağılımlarında ilk sıralarda İngiltere ve Almanya yer almaktadır. Bu sonuçlardan sportif rekreasyon aktivitelerine genç yaş denebilecek yabancı turistlerin ilgi gösterdiği söylenebilir. Özellikle su sporları aktivitelerinin bazılarının riskli ve heyecanlı olması turistleri bu aktivitelere karşı daha istekli yaptığı düşünülebilir. Alman ve İngiliz turistlerin sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerine katılımlarında ilk sırada olması bölgemize gelen turistlerin çoğunlukla Alman ve İngiliz olmasına bağlanabilir. Bayan ve erkeklerin oranlarının birbirine yakın olmasının sebebi arkadaş ya da eşler şeklinde tatil yapıldığı izlenimini vermektedir.

Tablo 38, 39 ,40 ve 41' de yabancı turistlerin su sporları ve kara sporları aktivitelerine katılımlarıyla ilgili bulgular yer almaktadır. Yabancı turistlerin % 86.92' si su sporları aktivitelerine, % 83.98' si de kara sporları aktivitelerine katılmışlardır. En çok katılım sağlanan su sporları aktiviteleri yüzme, havuz oyunları, sörf, jet ski ve bananadır. En az katılım ise knee boarddur. Kara sporları incelendiğinde en çok katılım aerobik-step, voleybol, tenis ve plaj voleyboludur. En az katılım ise squash aktiviteleridir. Yabancı turistlerin bu aktivitelere yönelme sebepleri olarak, bu aktivitelerin heyecan gerektiren, hem erkek hem de bayanların birlikte yapabileceği zevkli ve oyunsal sportif aktiviteler olması gösterilebilir.

Tablo 42, 43, 44' de yabancı turistlerin % 86.27' si katıldıkları sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinden memnun kaldıkları görülmektedir. % 8.82 si ise memnun kalmadığını belirtmiştir. Memnun olmalarındaki nedenlerden biri % 52.27 ile spor animatörlerinin başarısıdır. Memnun olmama ve kısmen memnun olma nedeni olarak da % 61.90 ile spor tesisleri ve malzemelerinin yetersizliği gelmektedir. Görüldüğü gibi, yabancı turistlerin büyük bir oranı sportif rekreasyon/animasyon

aktivitelerinden memnun kalmışlar ve bunun nedeni olarak da spor animatörlerinin başarısını göstermişlerdir. Olumsuz görüş bildiren yabancı turistlerin oranı çok azdır ve bu olumsuz görüşlerinin birinci sebebinin tesis ve malzemelerin yetersizliği oluşturmaktadırlar. Memnun olmayan ve kısmen memnun olan yabancı turistlerin daha iyi tesis ve kaliteli malzeme kullanma istekleri nedeniyle bu cevabı verdikleri düşünülebilir.

Tablo 45 ve 46' da görüldüğü gibi; Programa katılan yabancı turistlerin % 97.38' i sportif rekreasyon/animasyon programında beklediği ve istediği aktiviteleri bulmuşlardır. Bu da gösteriyor ki I. sınıf tatil köyüne gelen turistlerin tamamına yakını beklentilerine cevap alabilmişlerdir. % 2.61 yabancı turist beklediği plaj hentbolü, ata binme ve scuba aktivitelerini programda bulamadıklarını belirtmişlerdir. Plaj hentbolü'nün hiçbir tatil köyünde sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri içinde yer verilmemesi, ata binme ve scuba dalma aktivitelerinin ise az yer verilmesi bu sonucu ortaya çıkarmış olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 48, 49 spor animatörlerinin programa katılan yabancı turistler tarafından hem uygulamada başarılı hem de iletişim kurmada başarılı olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar spor animatörlerinin büyük bir kısmının yabancı dili bilmelerine ve sportif rekreasyon/aktiviteleri esnasında iyi iletişim kurmalarına bağlanabilir. Ayrıca tablo 43' deki bulgularda spor animatörlerinin başarılı olduğunu desteklemektedir.

Tablo 50' de yabancı turistler sportif rekreasyon/animasyon programı yapılmadan önce kendilerine ihtiyaçları ve istekleri ile ilgili olarak danışılmadığını % 84.31 gibi bir oranda belirtmişlerdir. Turistlerin ortalama kalış sürelerinin 10-14 gün olduğu tatil köylerinde her gelen yabancı turistlerden programla ilgili görüş sormanın uygulamada çok zor olduğu görülmektedir. Bu sebeple her yeni gelen turistin görüşünü almak yerine genellikle hazır standart programlar kullanmaya sevkettiği bu nedenle turistlerin görüşlerinin alınmadığı sonucu çıkarılabilir.

Tablo 51 ve 52' deki bulgulara göre; Yabancı turistler, başarılı bir sportif rekreasyon/animasyon programından sonra hem ülkemizi tekrar seçebileceğini hem de kalış sürelerini uzatmada olumlu etki yapabileceğini belirtmişlerdir. Tabi ki sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri tek başına yabancı turistlerin ülkemizi tekrar seçiminde ve konaklama tesislerindeki kalış sürelerini uzatmada etkili olmayabilir. Ancak sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri ile eğlenerek dinlenen ve hoş vakit geçiren yabancı turistlerin görüşlerinde çok olumlu bir etki bırakabilir ve gelecek yıllarda ülkemizi tercih edebilir ve kalış sürelerini uzatabilir. Sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinden memnun kalan turistlerin bu yönde görüş bildirdikleri düşünülmektedir.

Elde ettiğimiz bulgular bu alanda yapılan diğer araştırmalarla karşılaştırıldığında sportif rekreasyon/animasyonla ilgili hiçbir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak konumuza yakın bazı çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Yapılan taramalar sonrasında ulaşılan çalışmalar şu şekilde özetlenebilir;

Çeribaşı (14) yaptığı yüksek lisans tezinde; turistlerin en çok talep ettiği animasyon aktivitelerin 1. sınıf tatil köylerinde aerobik, voleybol, basketbol, futbol, tenis, jimnastik, okçuluk ve su sporları olarak bildirmektedir. Animatör sayılarının eğitimlerine göre dağılımını şu şekildedir; lise %40.82, Otem %2.94, Turem %2.71, yüksekokul öğrencisi %47.28 ve yüksekokul mezunu %6.33. I. sınıf tatil köylerinde animatörlerin en çok bildikleri yabancı dil Almanca ve İngilizce'dir. Animatör eğitiminin yapıldığı yer ise %85.71 ile iş ortamıdır.

Çeribaşı'nın ortaya koyduğu bulgular yaptığımız çalışmayı (Tablo 39, 41, 27, 26, 29) destekler niteliktedir.

Çorbacı (15) yaptığı doktora tezinde; Boş zaman değerlendirme faaliyet programlarında, ne tür etkinliklerin yer alacağını belirlemede etkili olan faktörlere ilişkin olarak animasyon koordinatörleri; %65 oranında animatörlerin becerilerinin,

%65'i turistin demografik özelliklerinin (yaş, cinsiyet, milliyet, eğitim vb.), etkili olduğu görüşündedirler. Animasyon koordinatörleri yürütülen boş zaman faaliyet programları hakkında; % 60'ı programların standart olduğunu, % 10'u değişik ülkelerden gelen müşteriler için hazırlanmış özel programların olduğunu, %45'i programların gelen turistlerin demografik özelliklerinin göz önüne alınarak, % 20'si ise gelen grubun istek ve ihtiyaçlarının belirlenerek hazırlandığını söylemişlerdir. Tatil köylerindeki animatörlerin milliyetlerine göre dağılımına bakıldığında, % 85'inde Türk, %65'inde Alman animatör bulunmaktadır. Animatörlerin esas meslekleri olup olmadığına göre dağılımını esas meslek %65.0 olarak vermiştir. Tatil köylerinde uygulanan boş zaman değerlendirme faaliyetleri programının hazırlanmasında animasyon koordinatörlerinin %45'i animatörlerin birlikte, %45 animatör ve işletme yöneticilerinin, % 10'u ise animasyon koordinatörlerinin tek başına karar verdiklerine söylemişlerdir. Tatil köylerinin tamamında boş zaman değerlendirme faaliyetleri hergün düzenli olarak yürütülmektedir. Boş zaman değerlendirme faaliyet programlarının hazırlanmasından önce, bu programlara ilişkin olarak turistlerin istek ve ihtiyaçlarının belirlenmediğine bakıldığında, turistlerin %82.7'si kendilerine danışılmadığını belirtmişlerdir.

Çorbacının bulduğu sonuçların çoğu yaptığımız çalışmaları (Tablo 13, 14, 15,16 25, 24, 50) desteklemektedir.

Hazar (26), tatil köylerinde sportif rekreasyon/animasyon aktivitelerinin uygulanış sıklığını %60' oranında her gün ve % 40 oranında günde birkaç kez olduğunu belirtmektedir. Rekreasyon/animasyon programına karar verenlerin ilk üç sırası % 34 oranında konaklama tesisi yöneticileri, % 16 rekreasyon/animasyon program sorumluları ve % 16 yönetici ve rekreasyon / animasyon program sorumlularıdır. Rekreasyon /animasyon programlarının kullanımına ilişkin standart bir programlarının olduğu cevabı ilk sıradadır. Animatörlerin % 61' i rekreasyon/animasyon konusunda eğitim aldıklarını ve %39' u eğitim almadıklarını bildirmektedir. Su sporları aktiviteleri olarak tatil köylerinde % 100 oranında yüzme, sörf, su kayağı, knee board, jet ski, sürat botu,

banana, kano, deniz bisikleti, deniz paraşutu, katamaran, scuba dalma, rafting, yat turları, kara sporları aktiviteleri olarak ise % 100 oranında jogging, fitnes, aerobik step, trekking, dağ bisikleti, plaj voleybolu, plaj futbolu, voleybol, mini futbol, basketbol, tenis, masa tenisi, bilardo, % 60 oranında safari, ata binme, okçuluk, mini golf, squash, %40 oranında tırmanma, yamaç paraşutu yer almaktadır. Tatil köylerinin %100' ünde yüzme havuzu, fitnes merkezi, tenis kortu, squash kortu, basketbol sahası, voleybol sahası, mini futbol sahası, plaj voleybolu sahası, % 60'ında ise mini golf sahası sportif rekreasyon/animasyon amaçlı tesisler olarak yer almaktadır (26).

Hazar' ın yaptığı çalışma ortaya koyduğumuz bulguları (Tablo 10, 11, 12, 13, 14, 16) destekler niteliktedir.

Tezel (48), rekreasyon/animasyon aktivitelerinin özellikle su sporları aktivitelerinin örneğin sörf, jet-ski, banana, deniz bisikleti, deniz paraşütünün turistler için çok ilgi çektiğini ve su sporları animasyon aktivitelerine katılımın 18-45 yaşlar arası ile kara sporları animasyon aktivitelerine katılımın 18-35 yaş arasında olduğunu belirtmektedir. Ayrıca katılım ve ilgi yönünden su sporları ve gösteri-eğlence animasyonları ilk iki sırayı aldıklarını belirtmektedir. 15 tatil köyünde yapılan çalışmada su sporları aktiviteleri olarak 15 tatil köyünden 15' inde rüzgar kayağı ve su yarışmaları, 12' sinde deniz bisikleti, 10'unda kano, 8' inde su kayağı, 4'ünde deniz traktörü, yat turları, su topu. 3'ünde yelken, 2'sinde deniz paraşutu, 1' inde su altı yarışmaları yer alırken, genel spor aktiviteleri olarak 15'inde tenis, basketbol ve voleybol, 10'unda jogging, 8'inde mini futbol ve masa tenisi, 4'ünde squash, 2'sinde okçuluk, mini golf ve bilardo, 1'inde binicilik yer almıştır (48).

Tezel' in ortaya koyduğu bulgular yaptığımız çalışmayı (Tablo 11,12,35,39) destekler niteliktedir.

Mengütay (36) ülkemize gelen turistlerin diğer Akdeniz Ülkelerinde kalan turistlerden kalış sürelerinin düşük olmasının nedeni rekreasyonel faaliyetlerin

sınırlılığına bağlamaktadır ve U.S Forest Service' nin Amerika' nın kış turizm merkezi Aspen' de, yaz turizm merkezi Virginia' da yaptığı araştırmalara göre (U.S. Departman of Agrucultre 980) spor ve rekreasyonel faaliyetlerinden dolayı bölgelere yapılan seyahat % 4 artarken kalış süresi %15 arttırdığını belirtmektedir.

Van Doorn (55) rekreasyonel aktivitelerin turistlerin konaklama tesislerinde kalış sürelerini uzatmada en önemli faktörler arasında yer aldığını belirtmektedir.

Mengütay ve Van Doorn' un yaptığı makaleler çalışmamızı (Tablo 51, 52) desteklemektedir.

Yapılan diğer bir makalede, rekreasyon amaçlı yüzme havuzlarının özellikle, kendine özgü konumuyla çekici ve cazibeli iyi bir tatil havası yaşatan tatil köylerinde çağdaş yaşamın bir parçası olarak yer aldığını, bunların kapalı mekan spor kompleksleri içinde çok önemli ve geniş bir yere sahip olduklarını bildirmektedir (22).

Yapılan makale çalışmamızı (Tablo 10) destekler niteliktedir.

Boyacı ve Aktaş yaptıkları çalışmada, Antalya yöresine gelen yabancı turistlerin konakladıkları işletme tiplerini % 52.48 Tatil Köyü, %27.20 otel, %8.58 apart otel, %7.11 pansiyon, %3.61 motel, %0.79 kamping, % 0.23 oberj olarak belirtmektedir. Ankete katılan yabancı turistlerin tesislerdeki animasyon imkanlarının yeterli mi sorusuna evet diyenlerin oranı %86.66, hayır diyenlerin oranı %10.09, fikrim yok diyenlerin oranı %3.25'dir. Antalya yöresine gelen yabancı turistlerin ziyaret amaçlarına bakıldığında 1.sırada eğlence, 2.sırada spor, 3.sırada sağlık, 4.sırada alışveriş, 5.sırada kültür, 6.sırada güneş deniz ve kum yer almaktadır (10).

Akmel ve Kurt seyahat acentalarının konaklama işletmelerini seçmede etkili olan faktörleri içeren bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmaya İstanbul'da bulunan 515 seyahat acentasından rastlantısal olarak seçilen 60 seyahat acentası dahil edildi ve bu

acentalardan 54'nün yöneticisi sorulara cevap verdi. Bulgulardan elde edilen verilere göre kalitesi yüksek animasyon servisleri ve personelleri konaklama tesislerini seçmede seyahat acentaları tarafından en önemli faktör olarak gösterilmektedir (2).

Muğla bölgesi I. sınıf tatil köylerindeki rekreasyon/animasyon program sorumluları, spor animatörleri ve yabancı turistlere yaptığımız anketlerden elde edilen bulgulardan sonuçlar çıkarılmıştır. Bu sonuçlar;

1- **Birinci alt problemde elde edilen bulgulara göre;** Sportif rekreasyon/animasyon amaçlı kullanılan tesisler ve malzemeler yeterli seviyededir.

2- **İkinci alt problemde elde edilen bulgulara göre;**Rekreasyon/animasyon program sorumluları ve spor animatörlerinin eğitim seviyeleri yüksektir. Program sorumluları rekreasyon eğitimi almışlardır. Spor animatörlerinin ise aldığı spor animasyon eğitimi yeterli seviyede görülmemektedir. Her iki grup da eğitimlerini informal olarak almışlardır. Üniversite düzeyinde rekreasyon ve spor animasyonu eğitimi almamışlardır.

3- **Üçüncü alt problemde elde edilen bulgulara göre;**Spor animatörleri yabancı turistler tarafından uygulamada ve iletişimde başarılı bulunmuşlardır.

4- **Dördüncü alt problemde elde edilen bulgulara göre;**I. sınıf tatil köylerinde su sporları ve kara sporları rekreasyon/animasyon aktiviteleri çok çeşitlilik göstermektedir. Ancak bu aktiviteler birbirlerine benzer aktivitelerdir.

5- **Beşinci alt problemde elde edilen bulgulara göre;** Sportif rekreasyon /animasyon programlarını çoğunlukla yönetici ve program sorumluları oluşturmaktadır ve programı oluşturmada turistlerin istekleri, yöneticinin istekleri ve tesislerin durumu etkili faktörlerdir.

6- **Altıncı alt problemde elde edilen bulgulara göre;**I. sınıf tatil köylerinde hazır standart programlar hergün düzenli olarak uygulanmaktadır.

7- **Yedinci alt problemde elde edilen bulgulara göre;**Rekreasyon/animasyon programları uygulandıktan sonra program sorumluları ve spor animatörleri tarafından turistlerle ve animatörlerle konuşma şeklinde değerlendirilmekte ve gerekli olan düzeltmeler yapılmaktadır.

8- **Sekizinci alt problemde elde edilen bulgulara göre;**Yabancı turistler su sporları ve kara sporlarındaki çok çeşitli aktivitelere katılmakta, beklentilerine cevap almakta ve memnun kalmaktadırlar.

9- **Dokuzuncu alt problemde elde edilen bulgulara göre;** Başarı ile sunulan bir sportif rekreasyon/animasyon programı, yabancı turistlerin ülkemizi tekrar seçmesini ve kalış sürelerini uzatmasını olumlu yönde etkileyecektir.

Elde edilen sonuçlar ışığında önerilerimizi aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz.

1- Araştırmada sınırlanan zamanın daha uzun bir zamanı kapsaması ve daha fazla turist grubuna ulaşılması önerilebilir.

2-Turistlerin memnuniyetleri bakımından istek ve ihtiyaçlarına cevap alabilmeleri için sportif rekreasyon/animasyon programı yapılmadan önce kendilerine danışılmalıdır.

3- Hazır standart programlar yerine esnek ve gelen grubun istekleri doğrultusunda özelliklerine uygun programlar uygulanmalıdır.

4- Birbirine benzeyen sportif rekreasyon/animasyon aktiviteleri tatil köylerinin rekabetini azaltmakta ve monotonlaştırmaktadır. Turistlerin ilgisini çekici ve eğlendirici farklı sportif aktivitelere yer verilmelidir.

5- Spor animatörlerinin çoğu henüz mesleğini benimseyememiş geçici olarak part time bu mesleği yapmaktadır. Spor animatörlüğü meslek olarak görülmeli ve yaygınlaşmalıdır.

6- Türkçe' yi iyi konuşamayan ve Türk kültürünü iyi bilmeyen bir insanın animatör olarak bir çok yabancı turistle ilişkide olacağı gözönüne alınırsa, ülkemizin iyi tanıtımı sağlanamayacağı ortaya çıkar. Bu yüzden spor animatörleri Türkçe' yi ve turistlerin dilini çok iyi bilen aynı zamanda Türk kültürünü de iyi bilen insanlar olmalıdır.

7- Spor animatörleri beden eğitimi ve spor yüksek okulları bünyesinde yetiştirilmelidir. Ayrıca turizmin yoğun olduğu illerdeki beden eğitimi ve spor yüksek okulu bünyesinde rekreasyon bölümleri açılarak eğiticiler buralardan yetiştirilmelidir.

8- Bu konuda uzmanlaşmış animatörlerinin açacağı kurslar animasyon eğitimi veren kurumlarla mutlaka ilişki içerisinde olmalıdır.

9- Turizm Bakanlığı ve Gençlik ve Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı işbirliği içinde olmalı ve bağlayıcı hüküm getirilerek belgeli spor animatörleri konaklama tesislerinde istihdam edilmesi sağlanmalıdır.

10- Uzmanlaşmış animatörlere üniversite ve orta öğretimde ders, seminer, konferans ve uygulama yaptırılarak pratik eğitime katılmalıdır.

11- Konaklama tesislerinde spor animatörleri için hazırlık eğitim programları olmalıdır ve eğitimleri üniversite öğretim elemanları tarafından verilmelidir.

KAYNAKLAR

1- Akat Ö., (1997) Pazarlama Ağırlıklı Turizm İşletmeciliği, *Motif Matbaası*, İstanbul, s.6-7-8.

2- Akmel J. ve Kurt G., (1993) Seyahat Acentalarının Otel Seçiminde Önemsedikleri Faktörler, Türkiye Kalkınma Bankası, Ankara.

3- Akoğlu T., (1979) Turizm Olay ve Ekonomisine Toplu Bakış, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını*, İstanbul, s.2.

4- Altınoluk Ü., (1989) Tatil Köyünde Yaşam Programı, Turizm Yapıları Uygulama Sempozyumu, Yıldız Üniversitesi, s.20.

5- Arcar E. F., Kapkın M., (1989) Tatil Köylerinde Sosyo Kültürel Aktiviteler ve Temel Spor Faaliyetlerinin Planlama Programlama Yaklaşımı, Turizm Yapıları Uygulama Sempozyumu, s.25.

6- Bakır M., (1990) Rekreasyon ve Turizm İlişkisinin Turizm Politikalarının Oluşturulmasındaki Önemi, Yayınlanmamış Doktora Tezi. İ.Ü. Sosy. Bil. Enst., İstanbul, s.1-3.

7- Barutçugil İ. S., (1989) Turizm İşletmeciliği, *Beta Basım*, İstanbul, s.2.

8- Bayer M. Z., (1992) Turizme Giriş, *Küre Ajans*, İstanbul, s.3.

9- Bayer Z., Memleketimizde Tabiatı Koruma ve Rekreasyon, Ankara, 1973, s.49.

10- Boyacı C. ve Aktaş A., (1991) Antalya Yöresine Gelen Turistlerin Profillerini Belirleme Projesi. Turizm Yıllığı 1990, Türkiye Kalkınma Bankası Yayını, Ankara, s.15-18.

11-Boztepe H., (1996) Turizm – Spor İlişkisi ve Sporun Etkisiyle Turizmde Değişimler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul, s.128.

12- Brotherton B., (1991) Konaklama, Turizm ve Eğlence Tanımları; Görüş Açıkları, Problemler ve Çıkan Sonuçlar, Turizmde Seçme Makaleler: 11, *TUGEY Yayını*, İstanbul, s. 37.

13- Butcher A. C. and Richard B. D., (1974) Recreation for Today's Society, Newjersey, Prentice Houl. s. 149-151.

14- Çeribaşı S., (1994) Antalya İlindeki I. Sınıf Tatil Köyleri ve 4-5 Yıldızlı Otelde Animasyon Hizmetleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm ve Otelcilik Anabilim Dalı, Ankara, s.69,74-78.

15- Çorbacı A., (1993) Tatil Köylerindeki Boş Zamanları Değerlendirme Faaliyetlerinde Türk Kültür Motiflerinin Kullanımı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm Anabilim Dalı, İstanbul, s.148-152,162-182.

16- Çubuk M., (1984) Turizmin Dinlenme Eğlenme ve Boş Zamanları Değerlendirme ile Bütünleşmesi, Yeniden Tanım Denemesi ve Turizmin Planlanmasında Sistemli Bir Yaklaşım, *M. S. Ü Yayını*, İstanbul, s.153.

17-Demirhan G., (1992) Dağcılıkta Spor – Turizm – Çevre İlişkisi, *Anatolia*, sayı;33-34, Eylül – Ekim , s.25.

18- Dinçer F., (1993) Turizm ve Turist Tanımlarındaki Gelişmeler, Turizm Yıllığı 93, *TKB Yayını*, Ankara, s. 109.

19- Doğan H. Z., (1987) Turizmin Sosyo Kültürel Temelleri, *Uğur Ofset ve Matbaacılık*, İzmir, s.142.

20- Edgell D. L., (1990) Charting A Course for International Tourism in the Nineties. US Department of Commerce, Washington, s.9.

21- Evliyaoğlu S., (1989) Genel Turizm Bilgileri, Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi. Ankara, s.88,89, 106-109.

22- Fache W., (1989) Innovative Indoor Water – Leisure Centres in Temperate Countries, *Loisir and Societe*, (Trois-Rivieres, Que.) 12 (2), Automme/Fall, 341-359, Refs: 8.

23- Farrell P., Lundegren H. M., (1999) The Process of Recreation Programming Theory and Technique, Third edition, *Venture Pub.*, s.207.

24- Gümüşik E., (1963) Boş Zaman Eğitimi ve Rekreasyon Nedir?, *Beden Eğitimi Dergisi*. No: 7-8 Mayıs. Ankara.

25- Hazar A., (1993) Konaklama Tesislerinde Animasyon Hizmetlerinin Yönetimi, Turizm Geliştirme Vakfı, Ankara, s.8,9, 47-52, 66-72.

26- Hazar F., (1999), A Study of the Recreation and Animation Programs, Facilities and Staff of Resort in Muğla Region, A Thesis Submitted to the Graduate School of Social Sciences of the Middle East Technical University, s.8, 40-58.

- 27- Hotel, (1998) Türkiye Otelciler Birliği Yayın Organı, Eylül, Sayı 9, s. 12.
- 28- İlkin A. ve Dinçer M. Z., (1991) Turizm Kesiminin Türk Ekonomisindeki Yeri ve Önemi, *TOBB yayını*, Ankara, s.81.
- 29- Jenny H. J.. (1956) Introduction to Recreation Education, Virginia, USA.
- 30- John G. and Campbel K., (1995) Indoor Sports, Handbook of Sports and Recreational Building Design Vol 2 Second Edition, Great Britain, s.28.
- 31- Karaküçük S.. (1995) Rekreasyon Boş zamanları Değerlendirme Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma. *Seren Matbaası*, Ankara, s.141-143,157-161.
- 32- Kozak N. Akoğlan M. ve Kozak M.. (1997) Genel Turizm İlkeler – Kavramlar, 3. Baskı. *Detay Kitap – Yayın Dağıtım*. Ankara, s.41.
- 33- Kraus R. G.. (1985) Recreation Program Planning Today, Scott, Foresman and Company, London. s.5
- 34- Kraus R.. (1997) Recreation Programming, Allyn and Bacon, the USA, s.129
- 35- Küçüktopuzlu F.. (1987) Turizm Rekreasyon İlişkileri ve Konaklama İşletmelerine Olan Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosy. Bil. Enst., İzmir.
- 36- Mengütay S.. (1991) Rekreasyonel Sporun Turizmdeki Önemi, Turizm Yıllığı 1990, Rekmay Ltd. Şti. Ankara, s. 75-76

- 37- Özgüç N., (1984) Turizm Coğrafyası. *İ. Ü. Yayını*, İstanbul, s.9.
- 38- Pamaya B, (1979), Park Bahçe ve Peyzaj Mimarisi, *İ. Ü. Yayını*, İstanbul.
- 39- Relac M., (1981) Ekonomske i Preventivno Zdravstvene Vrijednosti Sportske Rekreatije u Turizmu, *Kineziologia (Zagreb, Yug.)* 12 (1/2), s.111-116.
- 40- Sağcan M., (1986) Rekreasyon ve Turizm, İzmir, s.24-26, 90.
- 41- Sezgin O. M., (1983) Turizm: Tanıtma-Pazarlama-Ekonomi, Ankara, s.11
- 42- Sezgin, O. M., (1995) Genel Turizm Turistik Kavramlar-Ekonomi – Pazarlama - Turizm Mevzuatı, Tutibay Ltd.Şti. Ankara, s.4,5, 99, 236-238.
- 43- Stynes D. J., Stevart, S. I., (1993) Tourism Development and Recreation, *Journal of Park and Recreation Administration*, (Champaign, 111.) 11 (4), Winter, s.30-44, Refs:22.
- 44- T.C. Muğla Valiliği İl Turizm Müdürlüğü, (1999) Muğla'da Turizm 98.
- 45- T.C. Turizm Bakanlığı Yatırımlar Genel Müdürlüğü, (1998) Türkiye'de Turizm Yatırım Olanakları ve Yatırım Süreci, s. 7-11
- 46- Tezcan M., (1982) Sosyolojik Açından Boş Zamanların Değerlendirilmesi, A.Ü Eğitim Fakültesi Yayını No:116. Ankara, s.23, 91,140
- 47- Tezcan M., (1994) Boş zamanların Değerlendirilmesi Sosyolojisi, *Atilla Kitabevi*. Ankara, s.100-104.

48- Tezel D. Y., (1990) Tatil Köylerinde Rekreasyon ve Animasyon Aktiviteleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm Anabilim Dalı, İstanbul, s.66-68,101-102,112-115.

49- Toskay T., (1989) Turizm Olayına Genel Yaklaşım, Der Yayınları, *Yaylım Matbaası*, İstanbul, s. 40.

50- Turistik İstasyonlarda Animasyon, (1983) Kültür ve Turizm Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayınları No:51, Ankara. s.36.

51- Turizm Yatırım ve İşletmeleri Nitelikleri Yönetmeliği. (1996) TC Turizm Bakanlığı İşletmeler Genel Müdürlüğü. s. 27-29.

52- Usta Ö.. (1995) Turizm, *As Matbaacılık ve Ticaret A.Ş.*, s.13, 22.

53- Ülker I. (1988) Sağlık Turizmi ve Kaplıca Sularımızın Değerlendirilmesi. Turizm Yıllığı 1986, T.C Turizm Bankası A.Ş. Yayını. Ankara, s.207.

54- Ürger S.. (1993) Genel Turizm Bilgisi. Akdeniz Üniversitesi Yayın No;53, *Akdeniz Üniversitesi Basımevi*. Antalya, s.15.

55- Van Doorn J.. (1982) Can Futures Research Contribute to Tourism Policy? *Tourism Management*. 2 (3). s.116-119.

56- World Tourism Organization, (1996) WTO's 1995 International Tourism Overview, Preliminary Results. Madrid. s.1.

57- Yarcan Ş.. (1996) Türkiye'de Turizm ve Uluslararasılaşma, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, s.7.

58- Yatağan S. M., (1984) Animasyon, Otel Yönetimi Semineri Konuşma Metinleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Eğitim Dairesi Yayınları No:56, Ankara, s.272.

EKLER**EK 1Rekreasyon/Animasyon Program Sorumluları İle İlgili Anket Formu**

**I. SINIF TATİL KÖYLERİNDE SPORTİF
REKREASYON/ANİMASYON PROGRAMLARI, TESİSLERİ VE
UYGULAMALARI**

Rekreasyon; insanların para amacı kazanma dışında boş zamanlarında, bulunduğu sıkıcı ortamdan çıkarak, daha hoş ve güzel bir çevreye gidip eğlenmesi ve dinlenmesidir.

Animasyon ise: konaklama tesislerinde turistlerin hoşça vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla yapılan aktivitelerdir.

Bu anketin amacı, sportif rekreasyon/animasyon programlarını, tesislerini ve uygulamalarını incelemek ve bu alanda varsa eksiklikleri belirlemektir.

Soruları cevaplarken; şıklı sorularda size en uygun cevabı daire içine alınız ve doldurmalı sorularda noktalı yerleri doldurunuz.

Yardımlarınızdan dolayı teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz

- Bu anket rekreasyon/animasyon program sorumluları tarafından doldurulacaktır.

Arş. Gör. Özcan SAYGIN

Muğla Üniversitesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu

1- Yaşınız.....

2- Cinsiyetiniz Erkek () Bayan()

3- Uyruğunuz

4- Animatörlük Esas Mesleğiniz Mi?

- a) Evet b) Hobim c) Ek Gelir Kaynağım d) Diğer.....

5- Bildiğiniz Yabancı Diller Nelerdir?

- 1- 2- 3- 4- 5- 6-

6- Eğitim Düzeyiniz Nedir?

- a) İlköğretim b) Lise c) Yüksek Okul d)Yüksek Lisans e) Doktora

7- Rekreasyon İle İlgili Bir Eğitim Aldınız mı?

- a) Evet b) Hayır

8- Cevabınız Evet İse Bu Eğitimi Nerede Aldınız?

- a) İş Ortamında b) Özel Kurslarda c) Okulda d)Diğer

9- Kaç Yıldır Spor Animatörü Görevinde Çalışıyorsunuz?

- a)1 Yıldan Az b)1-3 c)4-6 d)7-9 e)10 Yıl Ve Üstü

10- Hangi Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesisleriniz Vardır?

- a) Yüzme Havuzu () b) Fitnes Merkezi ()
d) Tenis Kortu () e) Squash Kortu ()
f) Basketbol Sahası () g) Voleybol Sahası ()
h) Mini Futbol () ı) Mini Golf ()
i) Plaj Voleybolu () j) Diğer ().....

11- Tatil Köyünüzde Hangi Su Sporları Aktivitelerini Sunuyorsunuz?

- a) Yüzme b) Sörf c) Su Kayağı d) Rafting
e) Jet-ski f) Sürat Botu g) Banana h)Kano
ı) Deniz Bisikleti i) Dalma j) Katamaran k) Yat Turları
l) Rafting m) Yelken n) Deniz Paraşütü o)Havuz Oyunları
ö)Diğer.....

12- Tatil Köyünüzde Hangi Kara Sporları Aktiviteleri Sunuyorsunuz?

a) Jogging	b) Fitnes	c) Aerobik-Step	d) Trekking
e) Safari	f) Dağ Bisikleti	g) Tırmanma	h) Ata binme
ı)Yamaç Paraşütü	i) Okçuluk	j) Plaj Futbolu	k) Mini Futbol
l) Plaj Voleybolu	m) Voleybol	n) Basketbol	o) Mini Golf
ö) Tenis	p)Squash	r) Masa Tenisi	s) Bilardo
ş) Dart	t) Boccia	u) Diğer	

13- Sportif Rekreasyon/Animasyon Aktivitelerini Ne Kadar Sıklıkta Uyguluyorsunuz?

a) Her gün	b) Günaşırı	c) Haftada Bir	d) Günde Birkaç Kez
e) Her Grup Değiştiğinde	f) Diğer.....		

14- Sportif Rekreasyon Programında Nelerin Yer Alacağına Kimler Karar Verir?

a) Tesis Sahibi	b) Yönetici	c)Rekreasyon/Animasyon Program Sorumlusu			
d) Animatör	e) Turistler	f) b ve c	g) c ve d	h) b ve d	
ı) Diğer.....					

15- Sportif Rekreasyon Programlarında Yer Alan Faaliyetlerin Neler Olacağını Belirlemede Hangi Faktörler Etkili Olmaktadır?

a) Animatörün Becerisi	b) Tesis Sahibinin İstekleri	c) Turistin İstekleri
d) Yöneticinin İstekleri	e) Bütçe	f) Tesis
		g) Diğer

16- Sunduğunuz Rekreasyon/Animasyon Programlarının Nitelikleri Nasıldır?

a) Standart	b)Ülkelere Özel	c)Turistin Demografik Yapısı (Cinsiyet-Yaş vb.)
d) a ve b	e) a ve c	f)b ve c
		g) a - b ve c
h) Diğer.....		

17- Sportif Rekreasyon Programlarını Sunduktan Sonra Bir Değerlendirme Yapıyor musunuz?

a)Evet	b)Hayır	c)Kısmen

18- Cevabınız Evet İse Nasıl Bir Değerlendirme Yapıyorsunuz?

- a) Videoya çekip izliyoruz b) Animatörlerle konuşuyoruz
 c) Turistlere anket veriyoruz d) Turistlerle konuşuyoruz
 e) Diğer.....

19- Değerlendirme Sonuçlarına Göre Sportif Rekreasyon Programında Gerekli Düzeltmeler Yapılıyor Mu?

- a) Evet b) Hayır c) Kısmen

20- En Fazla Katılım Sağlanan Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri Hangisidir?

- a) Su Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri
 b) Kara Sporları Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri
 c) Gösteri ve Eğlence Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri
 d) Kültürel Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri
 e) Çocuk Rekreasyon/Animasyon Aktiviteleri

21- Tatil Köyünüzdeki Animatörlerin Sayıları Kaçtır?

- a) Su Sporları Animatörü b) Kara Sporları Animatörü
 c) Gösteri ve Eğlence Animatörü..... d) Kültürel Animatör.....
 e) Çocuk Animatörü.....

*Başka görüşleriniz varsa ekleyiniz.....

.....

EK 2 Spor Animatörleri İle İlgili Anket Formu

I. SINIF TATİL KÖYLERİNDEKİ SPORTİF REKREASYON / ANİMASYON PROGRAMLARI, TESİSLERİ VE UYGULAMALARI

Rekreasyon; insanların para amacı kazanma dışında boş zamanlarında, bulunduğu sıkıcı ortamdan çıkarak, daha hoş ve güzel bir çevreye gidip eğlenmesi ve dinlenmesidir.

Animasyon ise; konaklama tesislerinde turistlerin hoşça vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla yapılan aktivitelerdir.

Bu anketin amacı, sportif rekreasyon/animasyon programlarını, tesislerini ve uygulamalarını incelemek ve bu alanda varsa eksiklikleri belirlemektir.

Soruları cevaplarırken; şıklı sorularda size en uygun cevabı daire içine alınız ve doldurmalı sorularda noktalı yerleri doldurunuz.

Yardımlarınızdan dolayı teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

- Bu anket spor animatörleri tarafından doldurulacaktır.

Arş. Gör. Özcan SAYGIN

Muğla Üniversitesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu

1- Yaşınız.....

2- Cinsiyetiniz Erkek () Bayan ()

3- Uyuşgunuz

4- Animatörlük Esas Mesleğiniz Mi?

a) Evet b) Hobim c) Ek Gelir Kaynağım d) Diğer.....

5- Bildiğiniz Diller Nelerdir?

1- 2- 3- 4- 5- 6-

6- Eğitim Düzeyiniz Nedir?

- a) İlköğretim b) Lise c) Yüksek Okul d)Yüksek Lisans e) Doktora

7- Rekreasyon İle İlgili Bir Eğitim Aldınız mı?

- a) Evet b) Hayır

8- Cevabınız Evet İse Bu Eğitimi Nerede Aldınız?

- a) İş Ortamında b) Özel Kurslarda c) Okulda d)Diğer

9- Kaç Yıldır Spor Animatörü Görevinde Çalışıyorsunuz?

- a)1 Yıldan Az b)1-3 c)4-6 d)7-9 e)10 Yıl Ve Üstü

10- Sportif Rekreasyon/Animasyon Amaçlı Tesisler ve Malzemeler Yeterli mi?

- a) Evet b) Hayır c) Kısmen

11- Sportif Rekreasyon Programlarını Sunduktan Sonra Bir Değerlendirme Yapıyorsunuz mu?

- a)Evet b)Hayır c)Kısmen

12- Cevabınız Evet İse Nasıl Bir Değerlendirme Yapıyorsunuz?

- a) Videoya çekip izliyoruz b) Animatörlerle konuşuyoruz
c)Turistlere anket veriyoruz d) Turistlerle konuşuyoruz
e) Diğer.....

13- Değerlendirmelerden sonra sportif rekreasyon programında gerekli düzeltmeler yapılıyor mu?

- a) Evet b) Hayır c) Kısmen

*Başka görüşleriniz varsa ekleyiniz.....

EK 3 Yabancı Turistler İle İlgili Anket Formu**I. SINIF TATİL KÖYLERİNDE SPORTİF
REKREASYON/ANİMASYON PROGRAMLARI, TESİSLERİ VE
UYGULAMALARI**

Rekreasyon; insanların para amacı kazanma dışında boş zamanlarında, bulunduğu sıkıcı ortamdan çıkarak, daha hoş ve güzel bir çevreye gidip eğlenmesi ve dinlenmesidir.

Bu anketin amacı, sportif rekreasyon/animasyon programlarını, tesislerini ve uygulamalarını incelemek ve bu alanda varsa eksiklikleri belirlemektir.

Soruları cevaplarken; şıklı sorularda size en uygun cevabı daire içine alınız ve doldurmalı sorularda noktalı yerleri doldurunuz.

Yardımlarınızdan dolayı teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz

- Bu anket sportif rekreasyon/animasyon programına katılan yabancı turistler tarafından doldurulacaktır.

Arş. Gör. Özcan SAYGIN

Muğla Üniversitesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu

1- Yaşınız.....

2- Cinsiyetiniz Erkek () Bayan ()

3- Uyuşgunuz.....

4- Su Sporları Sportif Rekreasyon Faaliyetlerine Katıldınız mı?

- a) Evet b) Hayır

5- Cevabınız Evet ise Hangi Su Sporları Rekreasyon Faaliyetlerine Katıldınız?

a) Yüzme	b) Sörf,	c) Su kayağı	d) Knee Board
e) Jet Ski	f) Sürat Botu	g) Banana	h) Kano
i) Deniz Bisikleti	j) Deniz Paraşütü	k) Katamaran	l) Dalma
m) Rafting	n) Yat Turları	o) Yelken	ö)Havuz Oyunları
p)Diğer			

6- Kara Sporları Rekreasyon Faaliyetlerine Katıldınız mı?

- a) Evet b) Hayır

7- Cevabınız Evet ise Hangi Kara Sporları Sportif Rekreasyon Faaliyetlerine Katıldınız?

a) Jogging	b) Fitnes	c) Aerobik-Step	d) Trekking
e) Safari	f) Dağ Bisikleti	g) Tırmanma	h) Ata Binme
i) Yamaç Paraşütü	j) Okçuluk	k) Plaj futbolu	l) Mini futbol
m) Plaj Voleybolu	n) Voleybol	o) Basketbol	p) Mini golf
q) Tenis	r) Squash	s) Masa Tenisi	t) Bilardo
u) Dart	ü) Diğer		

8- Katıldığınız Sportif Rekreasyon Programından Memnun Kaldınız mı?

- a) Evet b)Hayır c) Kısmen

9- Cevabınız Evet İse, Memnun Olmanızdaki Nedenler Nelerdir?

a) Başarılı Spor Animatörü	b) Tesislerin Yeterliliği
c) Malzeme Kalitesi	d)İyi Planlanmış Program
e) Gurubun Canlılığı	f) Diğer

18- Başarılı Sportif Rekreasyon Faaliyetleri Sonunda Kalış Sürenizi Uzatmayı Düşünür müsünüz?

- a) Evet b)Hayır c)Kısmen

*Başka görüşleriniz varsa ekleyiniz.....

.....

.....

.....

EK 4 Yabancı Turistler İle İlgili İngilizce Anket Formu

QUESTIONNAIRE OF SPORTIVE RECREATION/ANIMATION PROGRAMMES, FACILITIES AND ACTIVITIES OF HOLIDAY VILLAGES

Dear Tourist, this questionnaire has been prepared to find out the sportive recreation / animation activities. facilities of holiday villages in Muğla region.

Please match the most proper answer honestly and truly.

Answer to questions will be used for statistical evaluation and will not be distributed.

Res. Asst. Özcan SAYGIN

Muğla University

School of Physical Education and Sports

1- Age.....

2- Sex: Male () Female ()

3- Country.....

4- Did you join in the water sports activities?

a) Yes b) No

5- If your answer is yes, which ones?

a) Swimming b) Surfing c) Water skiing d) sailing
e) Jet skiing f) Speed Boat g) Banana h) Canoeing
i) Sea biking j) Parasailing k) Catamaran l) Scuba Diving
m) Rafting n) Yatch tours o) Knee Board p) Pool Games
r) Other.....

6- Did you join in the land sports activities?

- a) Yes b) No

7- If your answer is yes, which ones?

a) Jogging	b) Fitness	c) Aerobic/step	d) Trekking
e) Safari	f) Mountain biking	g) Climbing	h) Riding
i) Paragliding	j) Archery	k) Beach football	l) Mini football
m) Beach volley	n) Volleyball	o) Basketball	p) Mini golf
q) Tennis	r) Squash	s) Table tennis	t) Billiard
u) Dart	v) Other.....		

8- Did you enjoy the sportive recreation programme?

- a) Yes b) No c) Partly

9- If your answer is yes, why?

a) Success of sports animators	b) Sportive recreation facilities
c) High quality equipment	d) Good planned programme
e) Lively performance of the group	f) Other.....

10- If your answer is no and partly, why?

- a) Limited number of sports animators
- b) Failure of in the programme of the sports animators
- c) Failure in the programme
- d) Lack of the equipment
- e) Lack of performance in the group
- f) Lack of sportive recreation/animation facilities
- g) Other.....

11- Are there any other activities those you like to join but not included in the programme?

- a) Yes b) No

12- If your answer is yes, which ones?

- a) Water sports 1- 2- 3- 4- 5-
 b) Land sports 1- 2- 3- 4- 5-

13- Do you think the sports animators are succesful in the programme?

- a) Yes b) No c) Partly

14- Are the equipments and sports facilities satisfactory?

- a) Yes b) No c) Partly

15- Did you have nice communication with the sports animators?

- a) Yes b) No c) Partly

16- Is your opinion asked while programming the sports activities

- a) Yes b) No

17- Will those succesful sports recreation/animation activities cause you to come to our country again?

- a) Yes b) No c) Partly

19- Do you think to stay longer after those succesful sports recreation/animation activities?

- a) Yes b) No c) Partly

*Your recommendatory.....

.....

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Özcan SAYGIN

Doğum Yeri : Emirdağ

Doğum Yılı : 1969

Medeni Hali : Evli

EĞİTİM VE AKADEMİK BİLGİLER

Lise 1984 - 1987 : Eskişehir Ticaret Lisesi

Lisans 1990 - 1994 : Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O.

Yabancı Dil : İngilizce

MESLEKİ BİLGİLER

1995.....: Muğla Üniversitesi Araştırma Görevlisi

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ